

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Методика

розроблення тестових завдань з охорони праці для працівників закладів освіти

Затверджено на засіданні Вченої ради КНЗ «ЧОППОПП Черкаської обласної ради».

Протокол № 2 від 25.05.2021 року

АВТОР:

Плахута В. В., методист відділу фізичної культури, військово-патріотичного виховання та основ здоров'я комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

У методичному посібнику «Методика розроблення тестових завдань з охорони праці для працівників закладів освіти» розкрито зміст та складові управлінської діяльності керівника закладу освіти, інженера з охорони праці чи відповідальної особи за охорону праці та безпеку життєдіяльності з організації та проведення перевірки знань працівників з охорони праці, порядку і принципів складання питань для перевірки знань.

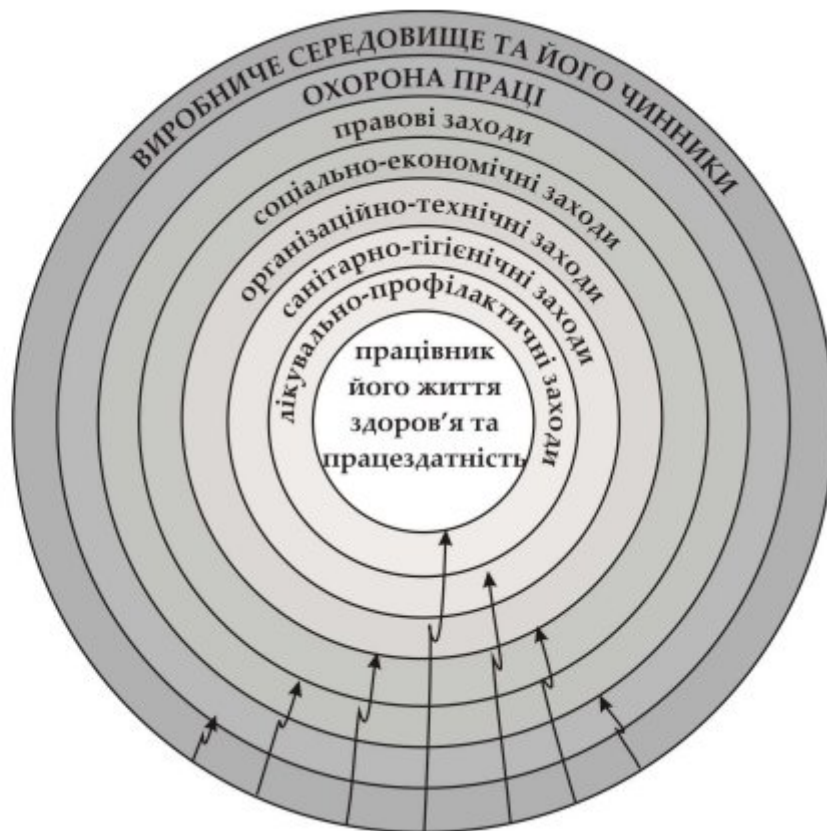
На основі нормативно-правових актів з охорони праці систематизовано основні методичні рекомендації при розробленні питань з охорони праці.

Рекомендовано для використання керівниками закладів освіти, інженерами з охорони праці чи відповідальними особами за охорону праці та безпеку життєдіяльності під час проведення перевірки знань працівників з охорони праці.

ВСТУП

Навчання з питань охорони праці, безпеки та гігієни праці під час професійної діяльності, дотримання норм нормативно-правових документів є однією з головних вимог законодавства України про охорону праці та безпеку життєдіяльності.

Охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності працівників під час трудової діяльності.

Рис.1.1. Охорона праці та її складові

Об'єктом охорони праці є здоров'я і працездатність людини, а предметом – засоби і заходи, спрямовані на їхнє збереження.

Конституційне право працівників на охорону їхнього здоров'я та життя під час професійної діяльності, на безпечні та здорові умови праці забезпечують відповідні органи державної влади, які регулюють взаємовідносини роботодавця та працівника з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища і встановлюють єдиний порядок організації охорони праці в Україні.

Особи, які беруть участь у процесі праці, повинні мати професійну підготовку (в тому числі з охорони праці), що відповідає характеру робіт. Визначається коло працівників, які виконують важкі роботи, роботи зі

шкідливими чи небезпечними умовами праці, а також такі, де є потреба у професійному доборі.

Тестування розглядається наразі як спосіб перевірки результатів навчання, визначення рівня навченості чи ступеня готовності до тієї чи іншої діяльності.

Організація роботи з навчання та перевірки знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі освіти

Відповідно до ст.18 Закону України «Про охорону праці» працівники під час прийняття на роботу і в процесі роботи повинні проходити за рахунок роботодавця інструктаж, навчання з питань охорони праці, з надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварії.

Порядок проведення навчання та перевірки знань посадових осіб з питань охорони праці визначається Типовим положенням про навчання, інструктаж і перевірку знань працівників з питань охорони праці, затвердженим наказом Держнагляд охорони праці України від 26 січня 2005 року №15, та Положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 18.04.2006 року №304, з урахуванням специфіки закладу та вимог міжгалузевих та галузевих нормативних актів про охорону праці розробляються і затверджуються наказом відповідні Положення про навчання з питань охорони праці, що діють в межах закладу освіти, щорічні плани-графіки навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці, з якими вони всі повинні бути ознайомлені. Відповідальність за організацію цієї роботи в закладі несе керівник, а в структурних підрозділах (цеху, дільниці, лабораторії, майстерні тощо) — посадові особи, визначені наказом відповідно до розподілу обов'язків. Положення про навчання з питань охорони праці визначає порядок:

- організації та проведення інструктажів;
- навчання (спеціального навчання);
- перевірки знань з питань охорони праці працюючих (у тому числі посадових осіб);
- питання (тести, білети) по яким проводиться перевірка знань працівників з охорони праці;
- впровадження чіткої системи допуску до робіт з підвищеною небезпекою (стажування, дублювання, протиаварійне тренування).

Поряд з Положення про навчання з питань охорони праці, що діє у межах закладу, керівник закладу повинен:

- Видати:

1. Наказ про розподіл обов'язків між службою охорони праці та службою кадрів щодо повноважень з питань навчання і перевірки знань з охорони праці.
2. Наказ про створення постійно діючої комісії з перевірки знань з охорони праці.

3. Наказ щодо визначення особи, відповідальної за проведення вступного інструктажу.

4. Накази про допуски до самостійної роботи.

5. Наказ керівника щодо визначення складу працівників, які залучаються до професійного навчання кадрів (щорічно поновлюється і погоджується із профспілковим комітетом).

Затвердити наказом:

1. Плани-графіки проведення навчання та перевірки знань з охорони праці, з якими повинні бути ознайомлені працівники.

2. Тематичні плани та програми спеціального навчання з урахуванням вимог охорони праці для конкретної галузі і виробництва, видів робіт.

3. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці з урахуванням специфіки виробництва.

4. Екзаменаційні білети з перевірки знань з питань охорони праці.

5. Форми протоколу комісії з перевірки знань з питань охорони праці.

6. Бланки посвідчень про перевірку знань з питань охорони праці.

7. Журнал реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці.

8. Орієнтовний перелік питань вступного інструктажу для працівників.

9. Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці (первинного, повторного, позапланового, цільового).

10. Орієнтовний перелік питань первинного інструктажу для працівників.

11. Робочі навчальні плани і програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників, які залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою.

12. Перелік посадових осіб підприємства, які зобов'язані проходити раз на три роки навчання і перевірку знань з питань охорони праці безпосередньо на виробництві.

13. Перелік посадових осіб, які повинні проходити навчання з питань охорони праці у навчальних закладах, а перевірку знань — у відповідній комісії.

14. Перелік посадових осіб і фахівців, які безпосередньо залучаються до виконання робіт підвищеної небезпеки.

25. Перелік посад і професій працівників, які повинні проходити стажування (дублювання), затверджений керівником підприємства.

26. Програми стажування для конкретних професій, посади, робочого місця (затверджуються роботодавцем).

27. Перелік професій та посад працівників, які звільняються від первинного, повторного та позапланового інструктажів.

В навчальному закладі навчання працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводиться у вигляді складової частини навчання з охорони праці.

Керівники, спеціалісти, особи, на яких покладено відповідальність щодо організації роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності, які є членами відповідної постійно діючої комісії з перевірки знань в закладі освіти, один раз

на три роки проходять у встановленому порядку навчання і перевірку знань з питань безпеки життєдіяльності.

Перевірка знань працівників закладу з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводиться за нормативно-правовими актами з охорони праці, пожежної, радіаційної безпеки тощо, додержання яких входить до їхніх функціональних обов'язків.

Особи, які суміщають професії, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності з основних професій і з професій за сумісництвом.

Усі працівники закладу проходять навчання і перевірку знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності обсягом не менше 20 годин.

Порядок дій посадової особи з охорони праці з методика створення тестових завдань для перевірки знань

Питання (тести, білети) розробляються на основі примірної програми навчання працівників закладів освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 31.01.2019р № 97 і повинні включати в себе питання з усіх тем.

Широке впровадження тестування зумовлене:

- високою технологічністю перевірки результатів тестування;
- незалежністю результатів тестування від суб'єктивної думки тих, хто перевіряє.

Тест – це інструмент, що складається з:

- вивіреної сукупності тестових завдань;
- стандартизованої процедури проведення;
- заздалегідь спроектованої технології опрацювання та аналізу результатів.

Відмінна риса тесту – можливість вимірювання у кількісній і якісній формі, що дозволяє встановити динаміку якості навчання та виконати його діагностичний аналіз.

Визначено два типи вимірювань:

1. Вимірювання, орієнтовані на норму;
2. Вимірювання, орієнтовані на критерії.

Такий поділ обумовлено різною метою вимірювання.

Основні поняття та категорії тестування. Тестування (testing) як метод – це процес вимірювання кількісних показників за допомогою тесту.

Тест (test) – це сукупність тестових завдань (item), підібраних за певними правилами для вимірювання певного кількісного показника: для відбору або для встановлення рівня досягнень. Кожна мета вимірювання вимагає застосування різних типів вимірювань, розробки різних тестів.

Тести, орієнтовані на норму, мають тестову стратегію типу “мету досягнуто – мету не досягнуто”. Порівнюючи результати з деякою нормою, їх можна застосовувати на іспитах та при інших випробуваннях, коли

приймаються рішення альтернативного характеру: “зарахований – не зарахований”, “прийнятий – не прийнятий”.

Тести, орієнтовані на співвідносну групу, передбачають співставлення індивідуальних результатів тестування з результатами, отриманими на репрезентативній вибірці.

Тести, орієнтовані на критерій, визначаючи індивідуальні результати, передбачають оцінювання взаємозв'язку цих результатів з попередньо встановленими критеріями. Тести, класифіковані за цією ознакою, репрезентують два напрями у теорії вимірювання якісних ознак: методи, орієнтовані на критерії, та нормативно; групові методи. Таким чином, коли ми починаємо розробляти тест, то чітко маємо усвідомлювати, для якого вимірювання він створюється.

Професійно підготовлений і використаний тестовий інструмент дає якісну інформацію, яка відповідає реальному стану справ.

Загальні підходи до розроблення тестових завдань Основними елементами тестового завдання є:

- інструкція;
- завдання;
- варіанти відповідей;
- критерії оцінювання.

Основні методичні вимоги до складання тестових завдань:

- адекватність інструкції формі і змісту завдання;
- логічна форма висловлювання у завданні;
- наявність у відповідях на завдання разом з правильними відповідями неправильних відповідей (дистракторів);
- єдині правила оцінювання відповідей.

Не рекомендується включати в тестові завдання:

- дискусійні запитання і відповіді;
- завдання, що мають громіздкі формулювання;
- завдання, що вимагають складних розрахунків за допомогою калькулятора.

Інструкція

Інструкція – визначає, що слід робити випробуваному. Інструкція повинна бути сформульована коротко, чітко і зрозуміло, наприклад, у таких формах:

- «Вкажіть правильну відповідь»;
- «Вказати всі правильні відповіді»;
- «Доповнити»;
- «Встановити відповідність»;
- «Встановити правильну послідовність» і т.д.

Форма інструкції повинна відповідати формі завдання.

Правила написання варіантів відповідей

Написання варіантів відповідей є найскладнішим завданням під час підготовки тестового завдання. Серед відповідей мінімум одна є правильною,

решта – дистрактори – неправильними. Доцільно створювати 4 варіанти відповідей. Усі дистрактори мають бути правдоподібними і однорідними. Дистрактори, які не є вірогідними і однорідними, не працюють, відволікають екзаменованих не треба включати до складу завдання. Не варто штучно збільшувати кількість дистракторів за рахунок невірогідних. Під час добору дистракторів доцільно використовувати поширені помилки, хибні уявлення, об'єкти, що відповідають лише частині характеристик, наведених в умові, тощо. Водночас у дистракторах не повинно бути фальшивих та хибних відомостей. Використовуйте правильні твердження, але такі, що не належать до поданого контексту. Наприклад, при завданні на встановлення наслідків конкретної ситуації може бути чотири типи відповідей за ступенем правильності наслідку та його зв'язку з наведеною конкретною ситуацією:

- 1) реальний наслідок, пов'язаний з конкретною ситуацією (правильна відповідь);
- 2) реальний наслідок, не пов'язаний з ситуацією;
- 3) нереальний або неправильно описаний наслідок, пов'язаний з конкретною ситуацією;
- 4) нереальний або неправильно описаний наслідок, не пов'язаний з конкретною ситуацією.

Використовуйте дистрактори з тим самим ступенем «технічності», «науковості», що й правильна відповідь. Для екзаменованих із недостатніми знаннями такі дистрактори виглядають однаково привабливими.

Уникайте фразування правильної відповіді цитатою з нормативного документа або стереотипним виразом. Оскільки дистрактори автор має вигадати самотужки, фразування відрізняється, й екзаменовані можуть впізнати правильну відповідь зовнішньо. Від правильно дібраних варіантів відповідей залежить складність тестового завдання. Відповіді мають бути незалежними одна від одної та не перетинатися між собою. Відповіді, що перетинаються, зрідка бувають правильними, і це слугує підказкою для екзаменованих. Відповіді мають бути однорідними за змістом і належати до однієї навчальної мети.

Відповіді мають бути короткими та простими за структурою. Слова, що повторюються, слід додавати до умови. До відповідей бажано не додавати дієслів, що ускладнюють сприйняття та розуміння. Оптимально, щоб відповіді містили іменники, прикметники, числівники як окреме слово, словосполучення, просте речення. Складні речення у відповідях використовувати не рекомендується. Відповіді мають бути подібними за зовнішніми ознаками, структурою, стилістикою тощо, зокрема, подібною має бути довжина відповідей.

Типовою помилкою є створення найдовшої, детальної, конкретної, найповнішої правильної відповіді, до якої додаються коротші дистрактори. Інколи довжина правильної відповіді становить абзац, тоді як дистрактори містять одне-два слова. Відповіді мають відповідати умові граматично, стилістично та логічно. Невідповідність найчастіше спостерігається при

застосуванні незавершеної форми твердження в умові. Не бажано використовувати фрази на кшталт «все з вищевказаного», «нічого з вищевказаного», «немає правильної відповіді», «усі відповіді правильні», «інколи», «ймовірно» тощо.

Кожен тест повинен складатися з 20-40 питань для працівників та 40-60 питань для керівників структурних підрозділів. Кожне тестове завдання повинно містити 1-2 запитання з кожної теми програми і не менше 3-4 питання з фахової підготовки працівника.

Вимоги до завдань на вибір відповіді:

1. У тексті завдання не повинно бути жодної двозначності чи неточності у формулюванні.

2. Основу завдання доцільно формулювати в стверджувальній формі, яка після підстановки відповіді перетворюється на істинне або хибне твердження.

3. Основу завдання треба формулювати коротко, одним реченням простої синтаксичної конструкції.

4. Якщо варіанти відповідей починаються з одного слова (кількох однакових слів), їх потрібно перенести в завдання, формулюючи варіанти відповідей 2-3 словами.

5. Усі варіанти відповідей мають бути приблизно однакової довжини або в деяких завданнях правильний варіант відповіді може бути трохи коротший за дистрактори.

6. Із завдання необхідно вилучити всі вербальні асоціації, що вказуватимуть на правильну відповідь.

7. Частота вибору варіанту правильної відповіді в усіх завданнях тесту має бути приблизно однаковою.

8. Не можна використовувати завдання, у яких одна відповідь впливає з іншою.

9. Не можна включати до тесту завдання, що містять оцінні судження або передбачають формулювання висловлювань з власною думкою щодо певних запитань.

10. Усі дистрактори мають бути однаково привабливими для тестованих, які не знають правильної відповіді.

11. Жоден із дистракторів не повинен бути частково правильною відповіддю, яка за певних умов може розглядатися як правильна відповідь.

12. Усі варіанти відповідей мають бути граматично узгодженими з основою завдання.

Друга форма тестового завдання – завдання відкритої форми.

У завданнях відкритої форми не даються готові відповіді, випробуваному потрібно вписати правильну відповідь у відведеному місці. Завдання відкритої форми вимагають від тестованого самостійно сформулювати правильну відповідь на поставлене запитання та відповідно її оформити (записати одним словом, цифрою, буквою, словосполученням або підготувати розгорнуту відповідь на кілька сторінок).

До завдань відкритого типу належать:

- 1) завдання з пропусками;
- 2) завдання на доповнення;
- 3) завдання з короткою відповіддю.

Завдання з короткою відповіддю відзначаються високим ступенем регулювання відповіді. Результати навчання, які оцінюються – знання та навички обчислення, знання фактів, правил, термінів тощо. Такі завдання можуть мати будь-який рівень складності

Третя форма – завдання на встановлення відповідності.

У завданнях цієї форми встановлюється відповідність елементів одного стовпця елементам іншого. Цей формат належить до категорії логічних пар і називається ще форматом розширеного вибору. Завдання цього типу складається з інструкції завдання та двох колонок. Одна колонка (ліворуч) – це перелік вихідних умов (слів, словосполучень, речень, дат, формул, термінів тощо), до яких тестований має відшукати відповідь у другій колонці (праворуч), яку називають списком відповідей. Тестований має порівняти матеріал лівої й правої колонок та утворити правильні логічні пари. Завдання повинні бути складені у формі вибору відповідей, вибір утворює логічну пару).

Вимоги до завдань на встановлення відповідності:

- назви стовпців повинні бути короткими і стосуватися усіх елементів представленої класу;

- елементи стовпців повинні виражати зміст завдання.

Причому, кількість відповідей у правій колонці має бути в два-три рази більшою кількості завдань у лівій колонці. Завдання нумерують, а відповіді позначають літерами. Завдання обов'язково повинне містити інструкцію, як саме створювати логічні пари. Наприклад: Використовуючи стрілки, розмістіть твердження з правої колонки у відповідності з твердженнями в лівій колонці»

Принципи відбору змістовного матеріалу тестових завдань для тестів:

1. Склад тесту повинен відповідати змісту навчальної дисципліни. Завдання тесту повинні в тотожній пропорції охоплювати всі важливі аспекти області змісту.

2. Необхідно включати найбільш важливі, базові знання, що відображають сутність, зміст, закони й закономірності явищ, які розглядаються.

3. Кожний навчальний елемент повинен мати опосередковану міру важкості, яку необхідно враховувати в процесі контролю знань.

Поради для створення якісних завдань:

1. Використовуйте в умові практичні або реальні ситуації.

2. Надавайте схему обладнання апарату та поставте завдання проаналізувати або оцінити його. Наприклад: «Що відбудеться ... якщо ....», «Як слід змінити ..., щоб ...», «Якого елемента не вистачає щоб....»

Правила конструювання завдань.

1. Необхідно врахувати наявне обладнання й ресурси.

2. Обсяг завдання має бути розрахований так, щоб тестований міг його виконати за відведений проміжок часу.

3. Не повинно містити чинників, що перешкоджають правильному виконанню.

Правила конструювання завдань.

Завдання має:

- відповідати навчальним цілям та фокусуватися на одній проблемі;
- бути сформульоване чітко, його умова повинна бути повністю зрозумілою для тестованих;
- оцінювати різні рівні знань і вмінь та передбачати їх інтегрування;
- відповідати віковим особливостям тестованих;
- виявляти, чи вміє тестований виконувати аналогічні завдання. передбачати відповідний метод оцінювання результатів виконання.

Зразки тестових питань для працівників закладу освіти

Теми: Загальні питання охорони праці. Законодавча та нормативно-правова база з ОП в Україні. Розробка інструкцій з ОП, що діють на підприємстві

1. В Україні основними об'єктами охорони праці є :

- а) життя, здоров'я та працездатність працівника;
- б) працездатність та продуктивність праці власника підприємства;
- в) працездатність та продуктивність праці працівника;
- г) фізичне, психічне та соціальне благополуччя власника підприємства.

2. В Україні основними суб'єктами охорони праці є :

- а) працівник, роботодавець і держава;
- б) працівник, уповноважена найманими працівниками особа і профспілковий комітет;
- в) власник підприємства, представники роботодавця і об'єднання роботодавців;
- г) Кабмін, Держгірпромнагляд і Фонд соціального страхування.

3. Особа, яка працює на підприємстві, в організації, установі та виконує обов'язки або функції згідно з трудовим договором - це:

- а) роботодавець; б) працівник; в) держава; г) суб'єкт господарювання.

4. Власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа, яка використовує найману працю - це:

- а) роботодавець; б) працівник; в) держава; г) об'єкт господарювання.

5. Правила, норми, регламенти, положення, стандарти, інструкції та інші документи з охорони праці, обов'язкові для виконання - це:

- а) Закони України щодо охорони праці;
- б) Нормативно-правові акти з охорони праці;
- в) морально-етичний кодекс громадянина;
- г) акти розслідування профзахворювань.

6. Нормативно-правові акти з охорони праці:

- а) виконуються лише за певних умов;

- б) обов'язкові до виконання;
- в) застосовуються вибірково;
- г) виконуються за умови передбачення їх виконання в колективному договорі.

7. Згідно статті 13 Закону України «Про охорону праці» роботодавець зобов'язаний:

- а) забезпечити усунення причин, що призводять до нещасних випадків;
- б) забезпечити звільнення з роботи несумлінних працівників;
- в) створити відділ безпеки життя, здоров'я та працездатності на підприємстві;
- г) фінансувати роботу професійних спілок на підприємстві.

8. Згідно статті 13 Закону України «Про охорону праці» роботодавець зобов'язаний:

- а) організувати пропаганду здорового способу життя;
- б) організувати пропаганду фізкультури і спорту;
- в) організувати пропаганду безпечних методів праці
- г) організувати рекламу власного виробництва.

9. Згідно до закону України «Про охорону праці» роботодавець здійснює контроль за:

- а) використанням працівниками засобів захисту;
- б) використанням працівниками засобів особистої гігієни;
- в) забезпеченням працівників соціальними виплатами;
- г) виплатою щомісячних премій працівникам.

10. Згідно Закону України «Про охорону праці» працівник зобов'язаний:

- а) дбати про особисте майно;
- б) дбати про особисту безпеку і здоров'я;
- в) дбати про особистий добробут;
- г) дбати про власну заробітну плату.

11. Якщо створилася виробнича ситуація, небезпечна для життя чи здоров'я працюючого, у відповідності із Законом України «Про охорону праці» він має право:

- а) відмовитися від дорученої роботи зі збереженням місця роботи;
- б) вимагати додаткової оплати;
- в) вимагати додаткової відпустки;
- г) подати заяву на звільнення.

12. Згідно до Закону України «Про охорону праці», безоплатно забезпечуються лікувально-профілактичним харчуванням, молоком або рівноцінними харчовими продуктами працівники:

- а) науково-педагогічної сфери;
- б) зайняті на роботах з важкими та шкідливими умовами праці;
- в) зайняті на роботах у нічну зміну;
- г) зайняті на роботах з оптимальними та допустимими умовами праці.

13. Згідно до Закону України «Про охорону праці», роботодавець повинен письмово інформувати працівника з яким укладено трудовий договір про зміни виробничих умов та розмірів пільг і компенсацій не пізніше як:

- а) за 24 години;
- б) за 4 дні;

в) за 4 тижні;

г) за 2 місяці.

14. Згідно до статті 8 Закону України «Про охорону праці», безоплатно за встановленими нормами забезпечуються спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту працівники:

а) усі працівники незалежно від умов та режиму праці;

б) зайняті на роботах зі шкідливими і небезпечними умовами праці;

в) зайняті на роботах у нічну зміну;

г) зайняті на роботах з оптимальними та допустимими умовами праці.

15. Згідно Кодексу законів про працю України неповнолітні приймаються на роботу:

а) за власним бажанням незалежно від рішення батьків чи опікунів після попереднього медогляду;

б) за згодою батьків чи опікунів після попереднього медогляду;

в) за дозволом керівника навчального закладу де вчиться неповнолітній.

г) за власним бажанням незалежно від результатів попереднього медогляду.

16. Відповідно до Закону України «Про охорону праці», попередній медичний огляд працівників певних категорій проводиться:

а) під час прийняття на роботу;   в) при звільненні працівника з роботи;

б) протягом трудової діяльності;   г) в разі виходу працівника на пенсію.

17. Медичний огляд, який проводиться з установленою періодичністю з метою виявлення ознак професійних захворювань та патологічних станів, що перешкоджають продовженню роботи за певним фахом – це:

а) попередній медичний огляд;   в) позачерговий медичний огляд;

б) періодичний медичний огляд;   г) професійний відбір працівників.

18. Згідно до статті 17 Закону України «Про охорону праці», обов'язковий медичний огляд щорічно повинні проходити:

а) особи віком до 25 років;

б) особи віком до 21 року;

в) зайняті на роботах де є потреба у професійному доборі;

г) зайняті на роботах у нічну зміну.

19. Відповідно до Закону України «Про охорону праці», позачерговий медичний огляд проводиться:

а) з метою попередження масових захворювань працівників підприємств, організацій та установ грипом;

б) з метою здійснення належного професійного добору певних категорій працівників;

в) за заявою працівника, якщо він вважає, що погіршення стану його здоров'я пов'язане з умовами праці;

г) за бажанням працівника, якщо він хоче визначити рівень свого здоров'я.

20. Відповідно до Закону України «Про охорону праці», позачерговий медичний огляд проводиться:

а) з метою попередження масових захворювань працівників підприємств, організацій та установ грипом;

- б) з метою здійснення належного професійного добору певних категорій працівників;
- в) за ініціативою роботодавця, якщо стану здоров'я працівника не дозволяє йому виконувати свої трудові обов'язки;
- г) за заявою працівника, якщо він бажає встановити рівень свого здоров'я.

21. Згідно до статті 17 Закону України «Про охорону праці», працівника, який ухиляється від проходження обов'язкового медичного огляду, роботодавець зобов'язаний:

- а) заохотити до проходження медогляду, виплативши додаткову премію;
- б) заохотити до проходження медогляду, забезпечивши лікувально-профілактичним харчуванням;
- в) відсторонити від роботи зі збереженням заробітної плати;
- г) відсторонити від роботи без збереження заробітної плати.

22. Згідно статті 19 Закону України «Про охорону праці» фінансування заходів з охорони праці здійснюється:

- а) профспілковим комітетом підприємства;
- б) Фондом соціального страхування;
- в) роботодавцем;
- г) службою охорони праці підприємства.

23. На підприємствах, що утримуються за рахунок бюджету, витрати на охорону праці передбачаються в державному або місцевому бюджетах і мають становити не менше:

- а) 1% від суми реалізованої продукції за попередній рік;
- б) 0,5% від фонду оплати праці за попередній рік;
- в) 0,3% від суми реалізованої продукції;
- г) 0,2% від фонду оплати праці.

24. Для підприємств незалежно від форм власності або фізичних осіб, які використовують найману працю, витрати на охорону праці мають становити не менше:

- а) 1% від суми реалізованої продукції за попередній рік; б) 0,5% від фонду оплати праці за попередній рік;
- в) 0,3% від суми реалізованої продукції; г) 0,2% від фонду оплати праці.

25. Матеріальна відповідальність за порушення законодавства з охорони праці настає коли:

- а) працівником порушено правила та норми з охорони праці, які не призвели до тяжких наслідків;
- б) керівником підприємства порушено правила та норми з охорони праці, які не призвели до тяжких наслідків;
- в) працівником порушено правила та норми з охорони праці, що призвело до певних матеріальних збитків;
- г) працівником порушено правила та норми з охорони праці, що призвело до нещасних випадків з людьми.

26. Догана використовується як покарання при:

- а) кримінальній відповідальності; б) адміністративній відповідальності;

в) дисциплінарній відповідальності; г) матеріальній відповідальності.

27. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства з охорони праці настає коли:

- а) працівником порушено правила та норми з охорони праці, які не призвели до тяжких наслідків;
- б) керівником підприємства порушено правила та норми з охорони праці, які не призвели до тяжких наслідків;
- в) працівником порушено правила та норми з охорони праці, що призвело до певних матеріальних збитків;
- г) працівником порушено правила та норми з охорони праці, що призвело до нещасних випадків з людьми.

28. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства з охорони праці настає коли:

- а) працівником порушено правила та норми з охорони праці, які не призвели до тяжких наслідків;
- б) керівником підприємства порушено правила та норми з охорони праці, які не призвели до тяжких наслідків;
- в) працівником порушено правила та норми з охорони праці, що призвело до певних матеріальних збитків;
- г) працівником порушено правила та норми з охорони праці, що призвело до нещасних випадків з людьми.

29. Відповідно до статті 31 Закону України «Про охорону праці» державне управління охороною праці здійснюють:

- а) Кабмін, Держгірпромнагляд, міністерства, державні адміністрації;
- б) Черкаська обласна держадміністрація, Черкаська районна держадміністрація, виконком Черкаської міської ради;
- в) Міністерство освіти і науки України; управління освіти і науки обласних держадміністрацій; управління освітою виконкомів міської ради.
- г) керівник підприємства; служба охорони праці підприємства; комісія з питань ОП.

30. Обов'язкова для виконання у визначені строки письмова вимога посадової особи органу державного нагляду до суб'єкта господарювання щодо усунення порушень вимог законодавства - це:

- а) акт оперативної перевірки; б) припис;
- в) рішення про поновлення проведення робіт; г) акт комплексної перевірки.

31. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці у відповідності до закону здійснюють:

- а) служба охорони праці підприємства;
- б) посадова особа Держгірпромнагляду;
- в) професійні спілки, їх об'єднання в особі своїх вибраних органів;
- г) представники роботодавця і об'єднання роботодавців.

32. Згідно Кодексу законів про працю України, колективний договір – це угода, яка укладається:

- а) між службою охорони праці підприємства та представниками трудового колективу
- б) профспілковим комітетом від імені трудового колективу з роботодавцем
- в) між власником підприємства та працівником
- г) між службою охорони праці підприємства та працівником

33. Згідно Кодексу законів про працю України, трудовий договір – це угода, яка укладається:

- а) між службою охорони праці підприємства та представниками трудового колективу
- б) профспілковим комітетом від імені трудового колективу з роботодавцем
- в) між власником підприємства та працівником
- г) між службою охорони праці підприємства та працівником

34. Згідно Кодексу законів про працю України, при укладенні трудового договору забороняється вимагати від осіб, які поступають на роботу:

- а) паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
- б) трудову книжку та документ про стан здоров'я;
- в) відомості про їх партійну і національну приналежність;
- г) документ про освіту (спеціальність, кваліфікацію)

35. Згідно Кодексу законів про працю України, при укладенні трудового договору громадянин зобов'язаний подати:

- а) документ про реєстрацію місця проживання;
- б) відомості про партійну приналежність;
- в) відомості про національну приналежність;
- г) документ про освіту (спеціальність, кваліфікацію)

36. Згідно Кодексу законів про працю України, основним документом про трудову діяльність працівника є:

- а) паспорт громадянина;
- б) диплом спеціаліста;
- в) атестат про закінчення ЗОШ;
- г) трудова книжка.

37. Згідно статті 29 Кодексу законів про працю України, до початку роботи за укладеним трудовим договором роботодавець зобов'язаний проінформувати працівника під розписку:

- а) про умови праці та наявність на робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів;
- б) про зміст правил внутрішнього трудового розпорядку та колективного договору;
- в) про додаткові заходи з охорони праці згідно з діючим колективним договором;
- г) про графік щорічних відпусток працівників підприємства.

38. Згідно Кодексу законів про працю України, нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати:

- а) 24 години на тиждень;
- б) 36 годин на тиждень;
- в) 40 годин на тиждень;
- г) 48 годин на тиждень.

- 39. Згідно Кодексу законів про працю України, напередодні святкових і неробочих днів тривалість роботи працівників із нормальною тривалістю робочого часу:**
- а) скорочується на 30 хвилин;
  - б) скорочується на одну годину;
  - в) подовжується на 30 хвилин;
  - г) подовжується на одну годину.
- 40. Згідно Кодексу законів про працю України, власник підприємства або уповноважений ним орган зобов'язаний встановити неповний робочий день або неповний робочий тиждень працівнику, який:**
- а) здійснює догляд за хворим членом сім'ї відповідно до медичного висновку;
  - б) зайнятий на роботах зі шкідливими умовами праці;
  - в) є віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років;
  - г) ухиляється від проходження обов'язкового медичного огляду.
- 41. Згідно Кодексу законів про працю України, не допускається розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу:**
- а) у випадку відсутності на роботі більше 3-х годин протягом робочого дня без поважних причин;
  - б) у період перебування працівника у відпустці;
  - в) у випадку появи працівника на роботі в нетверезому стані;
  - г) у випадку скорочення чисельності або штату працівників.
- 42. Згідно Кодексу законів про працю України, працівникам надається перерва для відпочинку та харчування тривалістю не більше:**
- а) 30 хвилин;
  - б) 1 години;
  - в) 1,5 години;
  - г) 2 годин.
- 43. Згідно Кодексу законів про працю України, тривалість щотижневого безперервного відпочинку повинна бути не менш як:**
- а) 24 години
  - б) 36 годин
  - в) 40 годин
  - г) 42 години
- 44. Згідно статті 75 Кодексу законів про працю України, щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менше як:**
- а) 24 календарних дні;
  - б) 31 календарний день;
  - в) 56 календарних днів;
  - г) 70 календарних днів.
- 45. Згідно статті 75 Кодексу законів про працю України, особам віком до 18 років надається щорічна основна відпустка тривалістю:**
- а) 24 календарних дні;
  - б) 31 календарний день;
  - в) 56 календарних днів;
  - г) 70 календарних днів.
- 46. Згідно Кодексу законів про працю України, для працівників віком від 15 до 16 років робочий тиждень не повинен перевищувати:**
- а) 24 години
  - б) 36 годин
  - в) 40 годин
  - г) 48 годин
- 47. Згідно Кодексу законів про працю України, для працівників віком від 16 до 18 років робочий тиждень не повинен перевищувати:**
- а) 24 години
  - б) 36 годин
  - в) 40 годин
  - г) 48 годин

- 48. Згідно статті 192 Кодексу законів про працю України, залучати працівників молодше 18 років до нічних, надурочних робіт і робіт у вихідні дні:**
- а) дозволяється за їх бажанням;
  - б) дозволяється за згодою одного із батьків;
  - в) дозволяється за умови виконання легкої, нешкідливої для здоров'я роботи;
  - г) категорично забороняється.
- 49. Згідно Кодексу законів про працю України, тривалість оплачуваної відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами жінкам, які народили двох і більше дітей, становить:**
- а) 56 календарних днів;
  - б) 70 календарних днів;
  - в) 126 календарних днів;
  - г) 140 календарних днів.
- 50. Згідно Кодексу законів про працю України, одному з батьків, що всиновили новонароджену дитину, з дня усиновлення надається відпустка по догляду за дитиною тривалістю:**
- а) 56 календарних днів;
  - б) 70 календарних днів;
  - в) 126 календарних днів;
  - г) 140 календарних днів.
- 51. Згідно статті 182 Кодексу законів про працю України, жінкам, які всиновили дитину з числа дітей-сиріт або дітей, позбавлених батьківського піклування, старше трьох років, надається одноразова оплачувана відпустка у зв'язку з усиновленням дитини тривалістю:**
- а) 56 календарних днів;
  - б) 70 календарних днів;
  - в) 126 календарних днів;
  - г) 140 календарних днів.
- 52. Згідно Кодексу законів про працю України, забороняється залучення до роботи в нічний час:**
- а) осіб, які здійснюють догляд за хворим членом сім'ї відповідно до медичного висновку;
  - б) осіб зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці;
  - в) осіб молодших вісімнадцяти років;
  - г) інвалідів за їх згодою та із дозволом лікувальної установи.
- 53. Згідно статті 194 Кодексу законів про працю України, заробітна плата працівникам молодше 18 років при скороченій тривалості щоденної роботи виплачується:**
- а) в такому ж розмірі, як працівникам відповідних категорій при повній тривалості щоденної роботи;
  - б) в такому ж розмірі, як дорослим працівникам, з доплатою за тарифною ставкою за час, на який тривалість їх щоденної роботи скорочується;
  - в) пропорційно відпрацьованому часу або залежно від виробітку та тяжкості роботи;
  - г) наполовину менше, ніж працівникам відповідних категорій при повній тривалості щоденної роботи.

- 54. Згідно статті 12 Закону України «Про охорону праці» працівники-інваліди можуть залучатися до надурочних робіт якщо це не суперечить:**
- а) їх бажанням;
  - б) рекомендаціям МСЕК;
  - в) наказам роботодавця;
  - г) рекомендаціям Держгірпромнагляду.
- 55. Згідно статті 172 Кодексу законів про працю України обов'язок організувати навчання, перекваліфікацію і працевлаштування інвалідів відповідно до медичних рекомендацій покладається на:**
- а) начальника відділу кадрів підприємства;
  - б) профспілковий комітет підприємства;
  - в) власника або керівника підприємства;
  - г) соціальний територіальний центр.
- 56. Нормативно-правовий акт, що містить обов'язкові для дотримання працівниками вимоги з охорони праці при виконанні ними робіт певного виду або за певною професією на робочих місцях, на території підприємства або в інших місцях, де за дорученням роботодавця виконуються ці роботи - це:**
- а) положення;
  - б) інструкція;
  - в) правила;
  - г) стандарт.
- 57. Згідно «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», інструкції, що належать до державних міжгалузевих НПА ОП затверджуються:**
- а) органами держнагляду за охорону праці за узгодженням з міністерствами;
  - б) міністерствами або іншими органами виконавчої влади;
  - в) Національним НДІ охорони праці;
  - г) власником підприємства чи уповноваженим ним органом.
- 58. Згідно «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», інструкції, що діють на підприємстві затверджуються:**
- а) органами держнагляду за охорону праці за узгодженням з міністерствами;
  - б) міністерствами або іншими органами виконавчої влади;
  - в) Національним НДІ охорони праці;
  - г) власником підприємства чи уповноваженим ним органом.
- 59. Згідно «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», загальне керівництво розробкою (переглядом) інструкцій, що діють на підприємстві покладається на:**
- а) уповноважену найманими працівниками особу;
  - б) профспілковий комітет підприємства;
  - в) службу охорони праці підприємства;
  - г) власника підприємства чи уповноваженого ним органу.
- 60. Згідно «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», розробка (перегляд) інструкцій, що діють на підприємстві здійснюється:**
- а) безпосередньо роботодавцем;
  - б) начальником служби охорони праці;
  - в) безпосередніми керівниками робіт;
  - г) головою профспілкового комітету підприємства.

- 61. Згідно «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», інструкції, що розробляються базовими науково-дослідними організаціями у питаннях ОП під координацією і за методичною допомогою Національного НДІ охорони праці, затверджуються наказом міністерства - це:**
- а) інструкціями, що належать до державних міжгалузевих НПА ОП;
  - б) примірні інструкції;
  - в) посадові інструкції;
  - г) інструкції, що діють на підприємстві.
- 62. Згідно «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», перегляд примірних інструкцій проводиться в міру потреби, але не рідше:**
- а) одного разу на рік;
  - б) одного разу на 3 роки;
  - в) одного разу на 5 років;
  - г) одного разу на 10 років.
- 63. Згідно «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», перегляд інструкцій, що діють на підприємстві проводиться в терміни, передбачені державними НПА ОП, на підставі яких вони опрацьовані, але не рідше:**
- а) одного разу на рік;
  - б) одного разу на 3 роки;
  - в) одного разу на 5 років;
  - г) одного разу на 10 років.
- 64. Згідно «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», перегляд інструкцій для професій або видів робіт з підвищеною небезпекою, що діють на підприємстві проводиться в терміни, передбачені державними НПА ОП, на підставі яких вони опрацьовані, але не рідше:**
- а) одного разу на рік;
  - б) одного разу на 3 роки;
  - в) одного разу на 5 років;
  - г) одного разу на 10 років.
- 65. Згідно «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», перегляд інструкцій, що належать до державних міжгалузевих НПА ОП проводиться в міру потреби, але не рідше:**
- а) одного разу на рік;
  - б) одного разу на 3 роки;
  - в) одного разу на 5 років;
  - г) одного разу на 10 років.

Тема 1.2. Організація охорони праці на підприємстві

- 1. Відповідно до Закону України «Про охорону праці», служба охорони праці створюється на підприємствах, у виробничих і науково-виробничих об'єднаннях, корпоративних, колективних та інших організаціях виробничої сфери із числом працюючих:**
- а) не менше 10;
  - б) 25 і більше;
  - в) 50 і більше;
  - г) не менше 100.
- 2. Відповідно до Закону України «Про охорону праці», на підприємствах з кількістю працюючих менше 50 осіб:**
- а) роботодавець створює службу охорони праці відповідно до типового положення;
  - б) функції служби охорони праці можуть виконувати в порядку сумісництва особи, які мають відповідну підготовку;

- в) для виконання функцій служби охорони праці можуть залучатися сторонні спеціалісти на договірних засадах, які мають відповідну підготовку;
- г) для виконання функцій служби охорони праці роботодавець залучає профспілковий комітет.

3. Відповідно до Закону України «Про охорону праці», на підприємствах з кількістю працюючих менше 20 осіб:

- а) роботодавець створює службу охорони праці відповідно до типового положення;
- б) функції служби охорони праці можуть виконувати в порядку сумісництва особи, які мають відповідну підготовку;
- в) для виконання функцій служби охорони праці можуть залучатися сторонні спеціалісти на договірних засадах, які мають відповідну підготовку;
- г) для виконання функцій служби охорони праці роботодавець залучає профспілковий комітет.

4. Відповідно до Закону України «Про охорону праці», служба охорони праці підприємства, установи, організації підпорядковується:

- а) голові профспілкового комітету підприємства;
- б) головному інженеру підприємства;
- в) безпосередньо роботодавцю;
- г) першому заступнику керівника підприємства.

5. Спеціалісти охорони праці в разі виявлення порушень охорони праці мають право:

- а) вимагати відсторонення від роботи осіб, які не пройшли навчання, інструктажу, перевірки знань з охорони праці;
- б) вимагати відсторонення від роботи осіб, які не пройшли навчання та перевірки знань з української мови;
- в) вимагати звільнення з роботи осіб, які не мають приписів.
- в) вимагати звільнення з роботи працівників, які порушили законодавчо-нормативні акти з охорони праці.

6. Ліквідація служби охорони праці допускається за умови:

- а) ліквідації підприємства;
- б) звільнення працівників служби;
- в) на вимогу профспілок;
- г) ліквідації виробничої діяльності.

7. Створення кабінету промислової безпеки та охорони праці рекомендується на підприємстві з чисельністю працівників:

- а) 50 і більше;
- б) 250 і більше;
- в) 100 і більше,
- г) 500 і більше.

8. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», щорічне вивчення працівниками, які залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою або там, де є потреба в професійному доборі, вимог відповідних нормативно-правових актів з охорони праці – це:

- а) чергове навчання з питань охорони праці;
- в) спеціальне навчання з питань охорони праці;
- б) стажування на робочому місці;

г) дублювання на робочому місці;

9. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», набуття особою практичного досвіду виконання виробничих завдань і обов'язків на робочому місці підприємства після теоретичної підготовки до початку самостійної роботи під безпосереднім керівництвом досвідченого фахівця – це:

- а) чергове навчання з питань охорони праці;
- б) стажування;
- в) спеціальне навчання з питань охорони праці;
- г) дублювання.

10. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», самостійне виконання працівником (дублером) професійних обов'язків на робочому місці під наглядом досвідченого працівника з обов'язковим проходженням протиаварійного і протипожежного тренувань – це:

- а) чергове навчання з питань охорони праці;
- б) стажування;
- в) спеціальне навчання з питань охорони праці;
- г) дублювання.

11. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», особи, які суміщають професії, проходять навчання, інструктаж і перевірку знань з питань охорони праці:

- а) тільки з їхніх основних професій;
- б) тільки з їхніх професій за сумісництвом;
- в) як з їхніх основних професій, так і з професій за сумісництвом;
- г) тільки з тих професій де існують більш небезпечні умови праці.

12. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», при незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці працівники повинні:

- а) протягом одного тижня повинні пройти повторне навчання і повторну перевірку знань;
- б) протягом одного місяця повинні пройти повторне навчання і повторну перевірку знань;
- в) протягом шести місяців повинні пройти повторне навчання і повторну перевірку знань;
- г) протягом одного року повинні пройти повторне навчання і повторну перевірку знань.

13. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», керівники та фахівці служб охорони праці, члени комісій з перевірки знань з питань охорони праці цих підприємств проходять навчання:

- а) 1 раз на рік;
- б) 1 раз на 3 роки;
- в) 1 раз на 5 років;
- г) 1 раз на 7 років.

14. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», керівники та фахівці служб

охорони праці, члени комісій з перевірки знань з питань охорони праці цих підприємств проходять навчання:

- а) на власному підприємстві у кабінеті з охорони праці;
- б) у Головному навчально-методичному центрі Держгірпромнагляду;
- в) у Фонді державного соціального страхування;
- г) в Міністерстві юстиції України.

15. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», повторний інструктаж проводиться на робочому місці, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу:

- а) 1 раз на місяць
- б) 1 раз на рік
- в) 1 раз на 6 місяців
- г) 1 раз на 3 роки

16. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», повторний інструктаж для працівників, які залучені до робіт із підвищеною небезпекою, проводиться на робочому місці:

- а) 1 раз на 3 місяці
- б) 1 раз на рік
- в) 1 раз на 6 місяців
- г) 1 раз на 3 роки

17. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», інструктажі бувають:

- а) початковий, поточний, черговий, заключний, позачерговий;
- в) вступний, первинний, повторний, позаплановий, цільовий;
- б) державний, соціальний, об'єктовий, регіональний, місцевий;
- г) короткочасний, довготривалий, місячний, кварталний, річний.

18. Відповідно до «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», з учнями та студентами, які прибули на підприємство для проходження виробничої практики, спеціалістом служби охорони праці наказом (розпорядженням) по підприємству, проводиться:

- а) вступний інструктаж
- б) первинний інструктаж
- в) позаплановий інструктаж
- г) цільовий інструктаж

19. Згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником, який переводиться з одного структурного підрозділу підприємства до іншого, проводиться:

- а) вступний інструктаж
- б) первинний інструктаж
- в) позаплановий інструктаж
- г) цільовий інструктаж

20. Відповідно до «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», при порушенні працівниками вимог нормативних актів про охорону праці, що можуть призвести або призвели до травм, аварій, пожеж, проводиться:

- а) вступний інструктаж;
- в) позаплановий інструктаж;
- б) первинний інструктаж;
- г) цільовий інструктаж.

Тема: Основи фізіології та гігієни праці. (2 год.)

Основи фізіології та гігієни праці

- 1. Розділ біологічної науки, що вивчає зміни фізіологічних процесів та функцій організму людини, пов'язаних із трудовою діяльністю – це:**
  - а) гігієна праці;
  - б) фізіологія праці;
  - в) біологія праці;
  - г) психологія праці.
- 2. Розділ медичної науки, що вивчає вплив виробничого середовища на функціонування організму людини та його окремих систем і розробляє заходи профілактики професійних захворювань, збереження здоров'я та працездатності працівників – це:**
  - а) гігієна праці;
  - б) фізіологія праці;
  - в) біологія праці;
  - г) психологія праці.
- 3. Згідно із «Гігієнічною класифікацією праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» затвердженою наказом МОЗ України 08.04.2014 № 248, характеристика трудового процесу, що відображає рівень загальних енергозатрат, переважно навантаження на опорно-руховий апарат, серцево-судинну, дихальну та інші системи працівника – це:**
  - а) фізіологічна адаптація;
  - б) важкість праці;
  - в) напруженість праці;
  - г) безпека праці.
- 4. Згідно із «Гігієнічною класифікацією праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» затвердженою наказом МОЗ України 08.04.2014 № 248, характеристика трудового процесу, що відображає навантаження переважно на центральну нервову систему, органи чуттів, емоційну сферу працівника – це:**
  - а) фізіологічна адаптація;
  - б) важкість праці;
  - в) напруженість праці;
  - г) безпека праці.
- 5. Тимчасове зниження працездатності людини внаслідок інтенсивної або тривалої роботи, яке виявляється в зниженні кількісних і якісних показників роботи і погіршенні координації робочих функцій - це:**
  - а) дезадаптація;
  - б) втома;
  - в) перевтома;
  - г) релаксація.
- 6. Робота програмістів, редакторів, журналістів, педагогів за важкістю праці належить до:**
  - а) легкої;
  - б) середньої важкості;
  - в) важкої;
  - г) дуже важкої.

7. Сукупність чинників виробничого середовища і робочого процесу, які впливають на здоров'я і працездатність людини під час виконання нею трудових обов'язків – це:
- а) умови праці;
  - б) важкість праці;
  - в) напруженість праці;
  - г) безпека праці.
8. Виробничий чинник, вплив якого на працівника за певних умов може призвести до захворювання, зниження працездатності й негативного впливу на здоров'я нащадків, це:
- а) виробнича травма;
  - б) шкідливий виробничий чинник;
  - в) вражаючий фактор середовища;
  - г) небезпечний виробничий чинник.
9. Фактор середовища і трудового процесу, що може бути причиною гострого захворювання (отруєння), раптового різкого погіршення здоров'я або смерті, це:
- а) виробнича травма;
  - б) шкідливий виробничий фактор;
  - в) вражаючий фактор середовища;
  - г) небезпечний виробничий фактор.
10. Розумове перенапруження, емоційні перевантаження, перенапруження органів чуття, монотонність праці належать до:
- а) фізичних небезпечних та шкідливих факторів;
  - б) хімічних небезпечних та шкідливих факторів;
  - в) біологічних небезпечних та шкідливих факторів;
  - г) шкідливих факторів трудового процесу.
11. Умови праці, при яких зберігається не лише здоров'я працюючих, а й створюються передумови для підтримування високого рівня праці, є:
- а) оптимальними;
  - б) допустимими;
  - в) шкідливими;
  - г) небезпечними.
12. Умови праці, що характеризуються такими рівнями факторів виробничого середовища, вплив яких на людину протягом робочої зміни створює високий ризик виникнення важких форм гострих професійних уражень, є:
- а) оптимальними;
  - б) допустимими;
  - в) шкідливими;
  - г) небезпечними.
13. Умови праці, що характеризуються такими рівнями факторів виробничого середовища, які не перевищують встановлених гігієнічних нормативів для робочих місць і не чинять несприятливого впливу на організм працюючих і їх потомство, є:
- а) оптимальними;
  - б) допустимими;
  - в) шкідливими;
  - г) небезпечними.
14. Умови праці, що характеризуються наявністю шкідливих факторів виробничого середовища, що перевищують гігієнічні нормативи і здатні

чинити несприятливий вплив на стан здоров'я працюючих і їх потомство, є:

- а) оптимальними;
- б) допустимими;
- в) шкідливими;
- г) небезпечними.

15. Загальний фізіологічний процес, яким супроводжуються усі види активної діяльності - це:

- а) дезадаптація;
- б) стомлення;
- в) розслаблення;
- г) релаксація.

16. Найвищий рівень працездатності працівника спостерігається:

- а) через 0,5-1,5 години після початку роботи;
- б) через 3 години після початку роботи;
- в) за 10-15 хвилин до закінчення роботи;
- г) через 2,5-3 години після обідньої перерви.

17. Стадія розвитку втоми працівника починає проявлятися:

- а) через 0,5-1,5 години після початку роботи;
- б) через 3 години після початку роботи;
- в) через 10-15 хвилин після початку роботи;
- г) через 4,5 години після початку роботи.

18. Умови внутрішнього середовища виробничих приміщень, що впливають на тепловий обмін організму працівників із навколишнім середовищем - це:

- а) погода у виробничих приміщеннях;
- б) погодні умови виробничих приміщень;
- в) мікроклімат виробничих приміщень;
- г) кліматичні умови виробничих приміщень.

19. Мікроклімат виробничих (житлових) приміщень визначається сукупністю значень:

- а) хімічного складу повітря, наявності сильнодіючих отруйних речовин, механічних домішок та мікроорганізмів;
- б) температури, вологості та швидкості руху повітря, інтенсивності теплового опромінення, температури поверхонь;
- в) рівня природної освітленості, рівня штучного освітлення, якості освітлення та кольорового оточення;
- г) рівня дотримання морально-етичного кодексу працівниками та показниками стосунків між колегами та безпосереднім керівником робіт,.

20. Відповідно до ДНПАОП «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень» (ДСН 3.3.6.042-99), при одночасному виконанні в робочій зоні робіт різної категорії важкості рівні показників мікроклімату повинні встановлюватись з урахуванням:

- а) найбільш чисельної групи працівників;
- б) рівня важкості роботи працівників;
- в) рівня сонячної радіації та іонізуючого випромінювання у робочій зоні;
- г) стосунків між колегами та безпосереднім керівником робіт.

21. Відповідно до ДНПАОП «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень» (ДСН 3.3.6.042-99), простір, в якому знаходяться робочі

місця постійного або непостійного (тимчасового) перебування працівників – це:

- а) виробниче приміщення;
- б) робоча зона;
- в) робоче місце;
- г) зона відпочинку.

22. Відповідно до ДНПАОП «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень» (ДСН 3.3.6.042-99), замкнутий простір в спеціально призначених будинках та спорудах, в яких постійно або періодично здійснюється трудова діяльність людей – це:

- а) виробниче приміщення;
- б) робоча зона;
- в) робоче місце;
- г) зона відпочинку.

23. Відповідно до ДНПАОП «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень» (ДСН 3.3.6.042-99), місце, на якому працюючий знаходиться понад 50% робочого часу або більше 2-х годин безперервно – це:

- а) непостійне робоче місце;
- б) робоча зона;
- в) постійне робоче місце;
- г) зона відпочинку.

24. Фізіологічно оптимальною для працівників є відносна вологість виробничих приміщень у межах:

- а) 90-95%;
- б) 75-85%;
- в) 40-60%;
- г) 10-30%.

25. Відповідно до ДНПАОП «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень» (ДСН 3.3.6.042-99), у замкнених і невеликих за об'ємом приміщеннях (пости та пульти керування, ізольовані бокси, кімнати відпочинку тощо) при виконанні операторських робіт використовують:

- а) природну вентиляцію (аерацію);
- б) механічну загальнообмінну вентиляцію;
- в) місцевою витяжною вентиляцією у вигляді локальних відсмоктувачів, витяжних зонтів та ін;
- г) системи кондиціонування повітря з індивідуальним регулюванням температури та об'єму повітря, що подається.

26. Відповідно до ДНПАОП «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень» (ДСН 3.3.6.042-99), при аварійних роботах у гарячих цехах для працівників передбачено використання таких засобів індивідуального захисту, як:

- а) спецодяг (костюм чоловічий повстяний);
- б) автономна система індивідуального охолодження в комплексі з повстяним костюмом;

костюмом;

- в) тепловідбиваючий комплект з металізованої тканини;
- г) взуття шкіряне спеціальне для працюючих в гарячих цехах, вачеги.

27. Сукупність заходів та засобів призначених для забезпечення на робочих місцях нормативних параметрів мікроклімату та чистоти повітряного середовища, це:

- а) опалення;
- б) освітлення;
- в) вентиляція;
- г) водопостачання.

28. Природна вентиляція:

- а) забезпечує концентроване подання припливного повітря заданих параметрів до робочих місць;

- б) призначена для запобігання надходження в приміщення значних мас холодного зовнішнього повітря при необхідності частого відкривання дверей;
- в) відбувається в результаті теплового та вітрового напору через різницю температури, густини і тиску внутрішнього та зовнішнього повітря будівлі;
- г) використовується для утворення ділянок виробничої зони, які різко відрізняються своїми фізико-хімічними характеристиками від решти приміщення.

29. Вентиляція, що здійснюється завдяки просочуванню повітря через нещільності у вікнах, дверях та перекриттях, це -

- а) організована природна вентиляція; б) неорганізована природна вентиляція;
- в) загально-обмінна штучна вентиляція; г) місцева штучна вентиляція.

30. Вентиляція, що відбувається завдяки спеціальним отворах у стінах будівлі та пристроям, що встановлюють на даху чи у верхній частині будівлі – це:

- а) організована природна вентиляція; б) неорганізована природна вентиляція;
- в) загально-обмінна штучна вентиляція; г) місцева штучна вентиляція.

31. Перевагою штучної (механічної) вентиляції є:

- а) можливість видаляти відпрацьоване повітря без очищення;
- б) можливість використовувати припливне повітря без попереднього очищення;
- в) можливість очищувати, підігрівати та зволожувати припливне повітря;
- г) дешевизна та простота експлуатації.

32. Перевагою природної вентиляції є:

- а) можливість очищувати повітря перед його викидом в атмосферу;
- б) можливість видаляти відпрацьоване повітря без очищення;
- в) можливість використовувати припливне повітря без попереднього очищення;
- г) дешевизна та простота експлуатації

33. Недоліком природної вентиляції є:

- а) очищення повітря перед його викидом в атмосферу;
- б) видалення відпрацьованого повітря без очищення;
- в) можливість очищувати, підігрівати та зволожувати припливне повітря;
- г) дешевизна та простота експлуатації.

34. Загальнообмінна штучна вентиляція:

- а) здійснює концентроване подання припливного повітря заданих параметрів;
- б) призначена для запобігання надходження в приміщення значних мас холодного зовнішнього повітря при необхідності частого відкривання дверей;

- в) використовується для утворення ділянок виробничої зони, які різко відрізняються своїми фізико-хімічними характеристиками від решти приміщення;
- г) нормалізує мікроклімат та чистоту повітряного середовища в усьому об'ємі робочої зони приміщення.

35. Місцева припливна вентиляція:

- а) здійснює концентроване подання припливного повітря заданих параметрів до робочих місць;
- б) застосовується для видалення надлишкового тепла при відсутності токсичних виділень;
- в) відбувається в результаті теплового та вітрового напору через різницю температури, густини і тиску внутрішнього та зовнішнього повітря будівлі;
- г) нормалізує мікроклімат та чистоту повітряного середовища в усьому об'ємі робочої зони приміщення.

36. Повітряні душі:

- а) відбувається в результаті теплового та вітрового напору через різницю температури, густини і тиску внутрішнього та зовнішнього повітря будівлі;
- б) призначені для запобігання надходження в приміщення значних мас холодного зовнішнього повітря при необхідності частого відкривання дверей;
- в) використовуються для утворення ділянок виробничої зони, які різко відрізняються своїми фізико-хімічними характеристиками від решти приміщення;
- г) нормалізують мікроклімат та чистоту повітряного середовища в усьому об'ємі робочої зони приміщення.

37. Повітряні та повітряно-теплові завіси:

- а) відбувається в результаті теплового та вітрового напору через різницю температури, густини і тиску внутрішнього та зовнішнього повітря будівлі;
- б) призначені для запобігання надходження в приміщення значних мас холодного зовнішнього повітря при необхідності частого відкривання дверей;
- в) використовуються для утворення ділянок виробничої зони, які різко відрізняються своїми фізико-хімічними характеристиками від решти приміщення;
- г) нормалізують мікроклімат та чистоту повітряного середовища в усьому об'ємі робочої зони приміщення.

38. Комплекс елементів, необхідних для нагрівання приміщень в холодний період року, це:

- а) опалення;
- б) освітлення;
- в) вентиляція;
- г) водопостачання.

- 39. До систем центрального опалення належать:**
- а) пічне опалення;
  - б) опалення місцевими електричними пристроями;
  - в) водяне опалення низького тиску;
  - г) опалення місцевими газовими пристроями.
- 40. До місцевого опалення належать:**
- а) парове опалення;
  - б) опалення електричними пристроями;
  - в) водяне опалення низького тиску;
  - г) панельне опалення.
- 41. Система отримання, розподілу та використання світлової енергії для забезпечення нормальних умов праці – це :**
- а) опалення;
  - б) освітлення;
  - в) вентиляція;
  - г) водопостачання.
- 42. Пристосування ока до зміни умов освітлення завдяки звуженню чи розширенню зіниці ока - це:**
- а) адаптація ока;
  - б) акомодация ока;
  - в) конвергенція ока;
  - г) астигматизм очей.
- 43. Пристосування ока до чіткого бачення предметів, що знаходяться від нього на різній відстані за рахунок зміни кривизни кришталика – це:**
- а) адаптація ока;
  - б) акомодация ока;
  - в) конвергенція ока;
  - г) астигматизм очей.
- 44. Здатність ока при розгляданні близьких предметів займати положення при якому зорові осі обох очей перетинаються на предметі – це:**
- а) адаптація ока;
  - б) акомодация ока;
  - в) конвергенція ока;
  - г) астигматизм очей.
- 45. Для створення оптимальних умов зорової роботи слід враховувати:**
- а) хімічний склад повітря, наявність сильнодіючих отруйних речовин, механічних домішок та мікроорганізмів;
  - б) температуру, вологість та швидкість руху повітря, інтенсивність теплового опромінення;
  - в) кількість, якість освітлення та кольорове оточення робочого місця працівника;
  - г) показники уваги, щільність сигналів інформації, рівень емоційного напруження працівника.
- 46. Освітлення, яке здійснюється завдяки вікнам у зовнішніх стінах та спеціальним отворам в дахах та перекриттях - є**
- а) природним боковим
  - б) природним комбінованим
  - в) штучним загальним
  - г) штучним комбінованим
- 47. Штучне освітлення, яке є обов'язковим для всіх виробничих приміщень і призначене для забезпечення виробничого процесу, переміщення людей та руху транспорту, називається:**
- а) робочим;
  - б) аварійним;
  - в) евакуаційним;
  - г) охоронним.

- 48. Освітлення, яке здійснюється завдяки світильникам, розміщеним у верхній зоні приміщення (не нижче 2,5м над підлогою), є:**
а) природним боковим; в) штучним загальним;
б) природним комбінованим; г) штучним місцевим.
- 49. Штучне освітлення, яке використовується для продовження роботи у випадках раптового відключення основного освітлення у виробничих приміщеннях, називається:**
а) робочим; б) аварійним; в) евакуаційним; г) охоронним.
- 50. Штучне освітлення, що влаштовується вздовж меж території підприємства, яка охороняється в нічний час спеціальним персоналом, називається:**
а) робочим б) аварійним в) евакуаційним г) охоронним
- 51. Штучне освітлення, призначене для забезпечення евакуації людей з приміщень при аварійному відключенні робочого освітлення, називається:**
а) робочим б) аварійним в) евакуаційним г) охоронним
- 52. Хімічні речовини, що здатні викликати у працівника отруєння всього організму, належать до групи:**
а) мутагенних речовин; б) загальнотоксичних речовин;
в) подразнюючих речовин; г) сенсibilізуючих речовин
- 53. Хімічні речовини, що здатні викликати у працівника подразнення дихальних шляхів та слизових оболонок, належать до групи:**
а) мутагенних речовин; б) загальнотоксичних речовин;
в) подразнюючих речовин; г) сенсibilізуючих речовин
- 54. Хімічні речовини, що здатні викликати у працівника алергійні реакції, належать до групи:**
а) мутагенних речовин; б) загальнотоксичних речовин;
в) подразнюючих речовин; г) сенсibilізуючих речовин
- 55. Хімічні речовини, що здатні викликати у працівника зміни спадкової інформації організму, належать до групи:**
а) мутагенних речовин; б) загальнотоксичних речовин;
в) подразнюючих речовин; г) сенсibilізуючих речовин
- 56. Негативна дія пилу на організм людини проявляється:**
а) порушенням розумової працездатності; б) болями в кистях та передпліччі;
в) погіршенням слуху; г) розростанням сполучних тканин у легенях
- 57. Пил може здійснювати на людину:**
а) фіброгенну дію; б) канцерогенну дію;
в) гостронаправлену дію; г) алергійну дію.
- 58. Згідно з ДсанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» робочі місця з візуальними дисплейними**

терміналами слід так розташовувати відносно світлових прорізів, щоб природне світло падало:

а) переважно зліва; б) переважно з правого боку; в) спереду; г) ззаду.

59. Згідно з ДсанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» при роботі з електронно-обчислювальними машинами, якщо виробничі обставини не дозволяють застосувати регламентовані перерви, тривалість безперервної роботи з візуальними дисплейними терміналами не повинна перевищувати:

а) 2 годин; б) 4 годин; в) 6 годин; г) 8 годин.

60. Втягуючи у резонанс внутрішні органи і систему кровообігу, здатні викликати травми, розриви артерій та серця вібрації з частотами:

а) від 1 до 5 Гц; б) від 6 до 30 Гц; в) від 35 до 55 Гц; г) від 60 до 300 Гц.

61. При вібраційній хворобі виникають патологічні зміни:

а) кісткових тканин та суглобів; б) клітин статевої системи;
в) органу слуху; г) дихальної системи.

62. Особливо шкідливими для людини є вібрації з частотами, близькими до частот власних коливань тіла людини, більшість котрих знаходиться в межах:

а) від 1 до 5 Гц; б) від 6 до 30 Гц; в) від 35 до 55 Гц; г) від 60 до 300 Гц.

63. Метод зниження вібрацій, що реалізується шляхом перетворення енергії механічних коливань коливної системи в теплову енергію за рахунок використання в якості конструктивних матеріалів з великим внутрішнім тертям (пластмас, метало гуми тощо) - це:

а) зниження вібрації в джерелі її виникнення; б) вібродемпферування;
в) віброгасіння; г) віброізоляція.

64. Метод зниження вібрацій, що полягає у зниженні передачі коливань від джерела збудження до об'єкта, що захищається, шляхом введення в коливну систему додаткового пружного зв'язку, який запобігає передачі енергії від коливної основи до людини, - це:

а) зниження вібрації в джерелі її виникнення; б) вібродемпферування;
в) віброгасіння; г) віброізоляція.

65. Відчуття безладного поєднання звуків різної частоти та інтенсивності – це:

а) вібрація; б) шум; в) музика; г) ультразвук.

66. Коливання в повітрі, рідкому або твердому середовищах з частотою менше 16 Гц – це:

а) вібрація; б) шум; в) інфразвук; г) ультразвук.

67. Високий рівень інфразвуку у робочому приміщенні викликає у людини порушення функцій перш за все:

а) дихальної системи; в) вестибулярного апарату;
б) серцево-судинної системи; г) опорно-рухового апарату.

Тема 3.1. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Перша медична допомога при нещасних випадках

- 1. Порушення анатомічної цілісності організму людини або його функцій внаслідок впливу виробничих чинників – це:**
  - а) виробнича травма
  - б) побутова травма
  - в) професійне захворювання
  - г) інфекційне захворювання
- 2. Хронічне або гостре захворювання працівника внаслідок впливу шкідливого виробничого чинника або інших чинників, пов'язаних з роботою – це:**
  - а) хвороби цивілізації;
  - б) побутове захворювання;
  - в) професійне захворювання;
  - г) інфекційне захворювання.
- 3. Раптове погіршення стану здоров'я або настання смерті працівника під час виконання ним трудових обов'язків внаслідок короткочасного впливу небезпечного або шкідливого чинника – це:**
  - а) виробнича травма;
  - б) побутова травма;
  - в) професійне захворювання;
  - г) нещасний випадок.
- 4. Комплекс стійких патологічних відхилень в організмі працівників, викликаний впливом вібрації на організм людини, називають:**
  - а) вібраційною хвороба;
  - б) променевою хворобою;
  - в) радіохвильовою хворобою;
  - г) декомпресійною хворобою.
- 5. Під впливом електромагнітних полів та випромінювань радіочастотного діапазону у працівника може розвинутися:**
  - а) вібраційна хвороба;
  - б) променева хвороба;
  - в) радіохвильова хвороба;
  - г) декомпресійна хвороба.
- 6. Під впливом іонізуючих випромінювань у працівника може розвинутися:**
  - а) вібраційна хвороба;
  - б) променева хвороба;
  - в) радіохвильова хвороба;
  - г) декомпресійна хвороба.
- 7. При виконанні робіт в умовах підвищеного атмосферного тиску у працівника може розвинутися:**
  - а) вібраційна хвороба;
  - б) променева хвороба;
  - в) радіохвильова хвороба;
  - г) декомпресійна хвороба.
- 8. Пневмоконіози – група професійних захворювань, що розвиваються у працівників, що працюють в умовах підвищеного рівня:**
  - а) шуму;
  - б) пилу;
  - в) контактного ультразвуку;
  - г) атмосферного тиску.
- 9. Внаслідок перенапруження голосового апарату розвивається таке професійне захворювання, як:**
  - а) міопія;
  - б) афонія;
  - в) неврити;
  - г) бурсити.
- 10. Внаслідок впливу на організм працівника хімічних речовин, що мають гепатотоксичну дію, розвивається таке професійне захворювання, як:**
  - а) гемолітична анемія;
  - б) токсичний гепатит;

в) токсична нефропатія; г) туберкульоз.

11. Внаслідок впливу на організм працівника хімічних речовин, що належать до категорії «отрути крові», розвивається таке професійне захворювання, як:

а) гемолітична анемія; б) токсичний гепатит;
в) токсична нефропатія; г) туберкульоз.

12. Токсичні нефропатії – це група професійних захворювань, що виникають під дією хімічних речовин:

а) подразнюючої дії; б) нейротропної дії;
в) нефротоксичної дії; г) гепатотропної дії.

13. Система організаційних і технічних заходів і засобів, які виключають вплив на працівників небезпечних виробничих чинників – це:

а) охорона праці; б) техніка безпеки;
в) протипожежний захист; г) профілактика травматизму.

14. Установлений колір, призначений для привертання уваги працівника до окремих елементів виробничого обладнання і будівельної конструкції, які можуть бути джерелами небезпечних і шкідливих виробничих факторів – це:

а) розмітка виробничої зони; б) знак безпеки праці;
в) колір безпеки; г) сигнальна розмітка.

15. Знак, призначений для попереджування працівників про можливу небезпеку, заборону або припис певних дій – це:

а) розмітка виробничої зони; б) знак безпеки праці;
в) колір безпеки; г) сигнальна розмітка.

16. Колір безпеки, що призначений для позначення протипожежних засобів та невідкладної зупинки, тобто свідчить про реальну небезпеку – це:

а) синій; б) червоний;
в) зелений; г) жовтий.

17. Колір безпеки призначення якого підвищення рівня уваги працівників, використовується для фарбування небезпечної зони устаткування, низько розташовані над проходами конструкції – це:

а) синій; б) червоний;
в) зелений; г) жовтий.

18. Колір безпеки призначенням якого є різне інформування працівників – це:

а) синій; б) червоний;
в) зелений; г) жовтий.

19. Колір безпеки, що вказує на безпеку, зокрема безпеку руху – це:

а) синій; б) червоний;
в) зелений; г) жовтий.

Основи першої медичної допомоги

20. Основні заходи першої медичної допомоги на місці пригоди мають виконувати:

а) лише лікарі швидкої допомоги;

- б) лише медичні працівники, які випадково опинилися на місці пригоди;
- в) випадкові свідки пригоди або сам потерпілий, якщо дозволяє їх стан;
- г) лише рятівники служби МНС.

21. Основні заходи першої медичної допомоги можуть виконуватися:

- а) лише в умовах лікарні;
- б) лише в медичних пунктах;
- в) на місці пригоди;
- г) лише в кареті „швидкої допомоги”.

22. Заходи спрямовані на відновлення життя людини, яка перебуває в стані клінічної смерті – це:

- а) операція;
- б) іммобілізація;
- в) реанімація;
- г) транспортування.

23. Кровотеча, при якій спостерігається помірне виділення крові із усієї поверхні рани, є:

- а) артеріальною;
- б) венозною;
- в) капілярною;
- г) паренхіматозною

24. Кровотеча, при якій спостерігається сильний, поштовхоподібний струмінь крові яскраво-червоного кольору, є:

- а) артеріальною;
- б) венозною;
- в) капілярною;
- г) паренхіматозною

25. Кровотеча, при якій спостерігається досить потужне безперервне витікання крові темно-червоного кольору, є:

- а) артеріальною;
- б) венозною;
- в) капілярною;
- г) паренхіматозною.

26. Для дорослих людей смертельною є одномоментна втрата:

- а) 250 – 300 мл крові;
- б) 1000 – 1500 мл крові;
- в) 2000 – 2500 мл крові;
- г) 500 – 800 мл крові.

27. Якщо при артеріальних кровотечах джгут накладено правильно, то шкіра ушкодженої кінцівки набуває:

- а) червоного відтінку;
- б) синюшного відтінку;
- в) жовтуватого відтінку;
- г) блідих відтінків.

28. Якщо джгут при артеріальних кровотечах накладено неправильно, то ушкоджена кінцівка:

- а) червоніє
- б) жовтіє
- в) синіє
- г) блідне

29. Через небезпеку здавлювання променевого нерва джгут не накладають:

- а) на верхню третину плеча
- б) на середню третину плеча
- в) на нижню третину плеча
- г) на нижню третину стегна

30. Термін накладання джгута в теплих умовах:

- а) до 30 хвилин
- б) до 2 годин
- в) до 3 годин
- г) до 1 години

31. Термін накладання джгута в холодних умовах:

- а) до 0,5 години
- б) до 1 години
- в) до 2,5 годин
- г) до 3 годин

32. Після закінчення допустимого терміну накладання джгута, для продовження заходів щодо зупинки артеріальної кровотечі, необхідно:

- а) зняти джгут, а на місце поранення накласти давлучу пов'язку; дати потерпілому ковтати дрібні шматочки льоду, забезпечити напівсидячи положення
- б) притиснути ушкоджену артерію до кістки і послабити джгут, а коли кінцівка набуде природного кольору накласти джгут повторно трохи вище попереднього місця накладання терміном не більше 30 хв.

- в) залишити джгут без змін, дати потерпілому знеболююче та заспокійливе, поспішити його транспортувати до лікарні
- г) залишити джгут без змін, забезпечити потерпілому повний спокій та горизонтальне або напівсидячи положення, обкласти ушкоджену кінцівку льодом, напоїти гарячим чаєм або кавою.

33. При поверхневих пораненнях голови та кінцівок, для зупинки венозних та капілярних кровотеч, використовують:

- а) тиснучу пов'язку
- б) тампонаду рани
- в) максимальне згинання кінцівки у суглобі
- г) накладання джгута

34. Підвищене положення кінцівки найчастіше застосовується при:

- а) артеріальних та венозних кровотечах;
- б) венозних та капілярних кровотечах;
- в) капілярних та паренхіматозних кровотечах;
- г) паренхіматозних та артеріальних кровотечах.

35. При кровотечах із артерій та вен передпліччя і кисті, стопи та гомілки, використовують:

- а) тиснучу пов'язку;
- б) тампонаду рани;
- в) максимальне згинання кінцівки у суглобі;
- г) накладання джгута за методом Мікуліча.

36. При ушкодженні сонної артерії, в першу чергу необхідно:

- а) ушкоджену артерію, нижче місця поранення, 2-3 зігнутими пальцями притиснути до поперечних відростків шийного хребця
- б) промити рану, краї рани обробити 5% спиртовим розчином йоду, накласти тугу пов'язку
- в) обробити рану, а потім 2-3 зігнутими пальцями притиснути ушкоджену артерію до поперечних відростків шийного хребця, вище місця ушкодження
- г) необхідно викликати швидку допомогу, оглянути місце пригоди та повідомити про все правоохоронним органам.

37. Для зупинки кровотечі із ушкодженої сонної артерії пальцьове притискання артерії до кістки здійснюють:

- а) вище рани
- б) нижче рани
- в) в самій рані
- г) на шиї

38. Для зупинки кровотечі із ушкодженої сонної артерії використовують:

- а) пов'язку Дезо
- б) метод Мікуліча
- в) підвищене положення верхніх кінцівок
- г) тампонаду рани

39. Сутність методу Мікуліча:

- а) вище місця кровотечі через шкіру та м'язи двома-трьома пальцями, притискують артерію до кістки;
- б) накладання джгута через ватно-марлевий валик, розміщений в області сонної артерії, та закинуту за голову руку;
- в) на область носа кладуть змочену в холодній воді тканину, а в носовий хід вводять носові туруни, змочені у 3% розчині перекису водню;
- г) зігнути руку потерпілого під прямим кутом, а у пахвову западину вкласти валик, зафіксувати положення за допомогою коминкової пов'язки.

40. При носових кровотечах, в носовий хід потерпілого вводять носові турунди змочені в:

- а) 3% розчині борного спирту   б) 3% розчині перекису водню
в) 5% спиртовому розчині йоду   г) 2% розчині оцтової кислоти

41. При носовій кровотечі потерпілому необхідно надати:

- а) сидяче положення з нахиленою вперед головою, затиснути пальцями крила носу на 2-3 хв.
б) сидяче положення з нахиленою назад головою і затиснути пальцями крила носу на 2-3 хв.
в) горизонтальне положення і покласти пузир із льодом на область живота
г) напівсидячи положення із валиком під спиною і покласти пузир із льодом на груди

42. Рани, які мають два отвори (вхідний та вихідний), називають:

- а) сліпими;   б) наскрізними;   в) дотичними; г) глибокими.

43. Під час обробки рани необхідно:

- а) промити рану будь-яким спиртовим розчином; б) промити рану розчином перекису водню;
в) прикласти до рани клаптик вати; г) видалити з рани глибоко занурені чужорідні тіла.

44. Для обробки країв рани варто використати:

- а) розчин перекису водню   б) спиртовий розчин йоду
в) розчин фурациліну   г) прокип'ячену воду

45. Для промивання рани не можна використовувати:

- а) розчин перекису водню;   б) спиртовий розчин йоду;
в) розчин фурациліну;   г) теплу прокип'ячену воду.

46. Пов'язки, які дозволяють виправити неправильне положення будь-якої частини тіла, називають:

- а) підтримуючими   б) оклюзійними   в) тиснучими   г) корегуючими

47. Пов'язки, що дозволяють герметично закрити рану і перешкоджають надходженню повітря до ушкодженої порожнини тіла, називають:

- а) підтримуючими   б) оклюзійними   в) тиснучими   г) корегуючими

48. Пов'язки, які допомагають підтримувати будь-які частини тіла у відповідному положенні, називають:

- а) підтримуючими   б) оклюзійними   в) тиснучими   г) корегуючими

49. Пов'язки, які застосовують для зупинки венозних кровотеч, називають:

- а) підтримуючими   б) оклюзійними   в) тиснучими   г) корегуючими

50. Людина, яка накладає пов'язку, має розташуватися по відношенню до потерпілого:

- а) попереду   б) ззаду   в) з лівого боку   г) з правого боку

51. При пораненні передпліччя ушкоджену кінцівку потерпілого розміщують у такому положенні, в якому вона може довго перебувати і не відчувати почуття дискомфорту, а саме:

- а) руку згинають у ліктьовому суглобі під прямим кутом, при цьому долоня має бути повернена до грудної клітки;

- б) ушкоджена рука випрямлена та розміщена вздовж тулуба потерпілого;
- в) руку згинають у ліктьовому суглобі під прямим кутом, при цьому долоня повернена до низу;
- г) руку згинають у ліктьовому суглобі під прямим кутом і піднімають вгору.

52. Після відігрівання ушкодженої ділянки тіла потерпілого, при відмороженнях I ступеню, проявляються наступні ознаки:

- а) ушкоджена ділянка безболісна, землисто-сірого кольору, має неприємний запах і чітку межу ураження
- б) наявність почервонілої із мармуровим відтінком шкіри і її набряк
- в) наявність пухирів, заповнених прозорою рідиною із синюшним відтінком
- г) виражений набряк ушкодженої кінцівки, наявність пухирів, заповнених кров'янистою рідиною

53. Після відігрівання ушкодженої ділянки тіла потерпілого, при відмороженнях II ступеню, проявляються наступні ознаки:

- а) ушкоджена ділянка безболісна, землисто-сірого кольору, має неприємний запах і чітку межу ураження
- б) наявність почервонілої із мармуровим відтінком шкіри і її набряк
- в) наявність пухирів, заповнених прозорою рідиною із синюшним відтінком
- г) виражений набряк ушкодженої кінцівки, наявність пухирів, заповнених кров'янистою рідиною

54. Після відігрівання ушкодженої ділянки тіла потерпілого, при відмороженнях III ступеню, проявляються наступні ознаки:

- а) ушкоджена ділянка безболісна, землисто-сірого кольору, має неприємний запах і чітку межу ураження
- б) наявність почервонілої із мармуровим відтінком шкіри і її набряк
- в) наявність пухирів, заповнених прозорою рідиною із синюшним відтінком
- г) виражений набряк ушкодженої кінцівки, наявність пухирів, заповнених кров'янистою рідиною

55. Після відігрівання ушкодженої ділянки тіла потерпілого, при відмороженнях IV ступеню, проявляються наступні ознаки:

- а) ушкоджена ділянка безболісна, землисто-сірого кольору, має неприємний запах і чітку межу ураження
- б) наявність почервонілої із мармуровим відтінком шкіри і її набряк
- в) наявність пухирів, заповнених прозорою рідиною із синюшним відтінком
- г) виражений набряк ушкодженої кінцівки, наявність пухирів, заповнених

кров'янистою рідиною

56. При поверхневих відмороженнях доцільно:

- а) розтерти вражені ділянки шкіри чистим снігом;
- б) розтерти вражені ділянки шкіри жиром чи вазеліном;
- в) розтерти вражені ділянки шкіри сухою долонею
- г) занурити вражену кінцівку у воду, температура якої становить 38-40°C.

57. Вивих – це:

- а) часткове або повне порушення цілісності кістки;
- б) стійке зміщення суглобних кінців кісток за межі їх нормальної рухомості;

- в) механічне пошкодження м'яких тканин без порушення цілісності шкіри;
- г) тимчасове порушення роботи нейронів і втрата взаємозв'язку між різними відділами мозку.

58. Перелом – це:

- а) часткове або повне порушення цілісності кістки;
- б) стійке зміщення суглобних кінців кісток за межі їх нормальної рухомості;
- в) механічне пошкодження м'яких тканин без порушення цілісності шкіри;
- г) тимчасове порушення роботи нейронів і втрата взаємозв'язку між різними відділами мозку.

59. Забиття (садно) – це:

- а) часткове або повне порушення цілісності кістки;
- б) стійке зміщення суглобних кінців кісток за межі їх нормальної рухомості;
- в) механічне пошкодження м'яких тканин без порушення цілісності шкіри;
- г) тимчасове порушення роботи нейронів і втрата взаємозв'язку між різними відділами мозку.

60. Струс мозку – це:

- а) часткове або повне порушення цілісності кістки;
- б) стійке зміщення суглобних кінців кісток за межі їх нормальної рухомості;
- в) механічне пошкодження м'яких тканин без порушення цілісності шкіри;
- г) тимчасове порушення роботи нейронів і втрата взаємозв'язку між різними відділами мозку.

61. При вивихах забороняється:

- а) давати потерпілому знеболююче;
- б) самостійно вправляти вивих;
- в) іммобілізувати ушкоджену кінцівку;
- г) прикладати холодний компрес до ушкодження.

62. При відкритих переломах необхідно:

- а) зняти з потерпілого одяг та взуття, знезаразити рану й зупинити кровотечу, накласти шину;
- б) обережно обрізати одяг навколо рани, накласти джгут, обробити рану, накласти шину;
- в) обережно розірвати одяг на ушкодженій кінцівці, обробити рану, накласти шину, накласти джгут;
- г) поверх одягу накласти пов'язку, накласти джгут, потім накласти шину.

63. Іммобілізація – це:

- а) створення нерухомості ушкодженої частини тіла для забезпечення її спокою;
- б) пристрій для утримування перев'язувального матеріалу;
- в) внутрішньом'язове введення ліків за допомогою шприца;
- г) заходи спрямовані на відновлення життя людини.

64. Транспортна аутоіммобілізація потерпілого зі значними ушкодженнями кінцівок передбачає використання:

- а) стандартних шин Крамера;
- б) здорових частин тіла потерпілого;

- в) підручних засобів (дощечок, гілочок тощо);
- г) джгутів та перев'язувального матеріалу.

65. При пошкодженнях стегна правильна іммобілізація досягається при вилученні руху:

- а) у 2-х суглобах: кульшовому та колінному;
- б) у 2-х суглобах: колінному та гомілковостопному;
- в) у 3-х суглобах: кульшовому, колінному та гомілковостопному;
- г) не має значення скільки суглобів знерухомлено.

66. При переломах кісток тазу з метою іммобілізації потерпілому:

- а) прибинтовують ушкоджену руку до тулуба пов'язкою «Дезо», перевозять у сидячому положенні;
- б) накладають вісімкоподібну бинтову пов'язку через пахвові ямки і спину, а під перехрест між лопатками кладуть валик;
- в) накладають «ватно-марлевий комір» і перевозять у горизонтальному положенні, на жорстких ношах;
- г) широким рушником чи простирадлом стягують таз та верхні частини стегон, перевозять на жорстких ношах у положенні «жабки».

67. При переломах лопатки з метою іммобілізації потерпілому:

- а) прибинтовують ушкоджену руку до тулуба пов'язкою «Дезо», перевозять у сидячому положенні;
- б) накладають вісімкоподібну бинтову пов'язку через пахвові ямки і спину, а під перехрест між лопатками кладуть валик;
- в) накладають «ватно-марлевий комір» і перевозять у горизонтальному положенні, на жорстких ношах;
- г) широким рушником чи простирадлом стягують таз та верхні частини стегон, перевозять на жорстких ношах у положенні «жабки».

68. Тяжкий патологічний процес, що виникає внаслідок значної травми та призводить до порушення всіх життєво важливих функцій організму – це

- а) електричний удар;
- б) анафілактичний шок;
- в) травматичний шок;
- г) травматичний токсикоз.

69. Тяжкий патологічний процес, що виникає через тривале роздавлювання тканин (найчастіше кінцівок) уламками споруд при обвалах та призводить до порушень кровообігу й інтоксикації організму продуктами розпаду тканин організму – це

- а) електричний удар;
- б) анафілактичний шок;
- в) травматичний шок;
- г) травматичний токсикоз.

70. Шок – невідкладний стан, який може виникнути внаслідок:

- а) задущення або утоплення;
- б) сильного перегрівання організму;
- в) втрати крові чи сильного болю;
- г) перегрівання голови сонячним промінням.

71. При зомліннях потерпілого необхідно покласти:

- а) на спину і підвести нижні кінцівки; б) на спину і підвести верхню частину тулуба;
- в) на живіт і підвести нижні кінцівки; г) на бік і підвести верхню частину тулуба.

72. У положенні лежачи на спині з піднятими нижніми кінцівками і дещо приспущеною головою транспортують потерпілих, які:

- а) мають пошкодження кісток тазу; б) знаходяться в непритомному стані;
- в) втратили значну кількість крові; г) мають ушкодження голови.

73. У положенні лежачи на спині, із підкладеним під голову і шию ватно-марлевым бубликом, транспортують потерпілих, які:

- а) мають пошкодження кісток тазу; б) знаходяться в непритомному стані;
- в) втратили значну кількість крові; г) мають ушкодження голови.

74. У положенні на боці транспортують потерпілих, які:

- а) мають пошкодження кісток тазу; б) знаходяться в непритомному стані;
- в) втратили значну кількість крові; г) мають ушкодження голови.

75. Для послаблення болю та зменшення припливу крові до забитого місця необхідно застосувати:

- а) зігрівальний компрес; б) холодний компрес;
- в) накласти давлючу пов'язку; г) накласти джгут.

76. Потерпілого в непритомному стані транспортують у положенні:

- а) напівсидячому з холодним компресом на голові;
- б) лежачи на спині з піднятими ногами та приспущеною головою;
- в) лежачи на спині з підведеною головою;
- г) лежачі з повернутою на бік головою.

77. Знищення або вилучення хвороботворних мікроорганізмів з предметів, якими користувався хворий на інфекційне захворювання учасник навчально-виховного процесу, – це:

- а) дератизація; б) дезинфекція;
- б) дезинсекція; г) дезактивація

78. Індивідуальним засобом захисту дихальних шляхів працівника від зараження хвороботворними мікроорганізмами є:

- а) респіратор; в) медична маска; б) презерватив; г) спеціальний халат

79. Знищення комах та кліщів – переносників збудників інфекційних захворювань - це:

- а) дератизація; в) дезинфекція; б) дезинсекція; г) дезактивація

80. Гігієнічна процедура, що допомагає попереджувати поширення кишкових інфекцій - це:

- а) приймання душу; в) миття рук; б) приймання гігієнічної ванни; г) миття ніг.

- 81. Індивідуальним засобом захисту, що використовують працівники, які мають пошкодження рук, при необхідності контактування із забрудненими речами хворих клієнтів є:**
- а) спеціальний халат;
  - в) медична маска;
  - б) гумові рукавички;
  - г) спеціальний фартух.
- 82. Захисна медична маска запобігає доступу мікроорганізмів до ротової та носової порожнини працівника при використанні її не більше ніж:**
- а) 30 хвилин;
  - в) 1 години;
  - б) 1,5 години;
  - г) 2 годин.
- 83. З метою профілактики поширення кишкових інфекцій мити руки з милом необхідно протягом щонайменше:**
- а) 1 хвилини;
  - в) 3 хвилин;
  - б) 10 хвилин;
  - г) 13 хвилин.
- 84. Для нейтралізації дії лугу, який потрапив на шкіру, необхідно застосувати:**
- а) 2-4% розчин нашатирного спирту;
  - б) 2-4% розчин азотної кислоти;
  - в) 2-4% розчин марганцевокислого калію;
  - г) 2-4% розчин борної кислоти.
- 85. Для нейтралізації дії кислоти, яка потрапила на шкіру, необхідно застосувати:**
- а) 2-4% розчин нашатирного спирту;
  - б) 3% розчин питної соди;
  - в) 2-4% розчин марганцевокислого калію;
  - г) 2-4% розчин борної кислоти.
- 86. Якщо отрута (за винятком кислот чи лугів) потрапила у шлунково-кишковий тракт, то її видалення із організму потерпілого найкраще досягається шляхом:**
- а) полоскання горла відваром трав;
  - б) промивання шлунка;
  - в) постановки очисної клізми;
  - г) використання протигазу.
- 87. Якщо відомо, що отруєння виникло внаслідок потраплення у шлунок кальцинованої соди, то до прибуття лікаря необхідно:**
- а) протерти потерпілому ротovu порожнину сухою серветкою;
  - б) промити потерпілому шлунок;
  - в) поставити потерпілому очисну клізму;
  - г) напоїти великою кількістю рідини.
- 88. Для виведення отрути, що всмокталась в організм та виводиться із нього лише сечею, застосовують:**
- а) вживання великої кількості рідини;
  - б) вдихання парів нашатирного спирту;
  - в) вживання 3-5 таблеток активованого вугілля;
  - г) вживання проносних засобів.
- 89. Кисневе голодування тканин настає в організмі людини внаслідок отруєння:**
- а) чадним газом;
  - б) аміаком;
  - в) хлором;
  - г) парами ацетону.
- 90. При потрапленні на шкіру та слизові оболонки людини фосфорорганічних речовин їх змивають:**
- а) 3% розчином нашатирного спирту;
  - б) 3% розчином питної соди;
  - в) 3% розчином борної кислоти;
  - г) 3% розчином гідроксиду натрію.

91. Викликати блювання протипоказано:

- а) при отруєннях грибами;
- б) при отруєннях кальцинованою содою;
- в) при отруєнні неякісною їжею;
- г) при отруєнні лікарськими речовинами.

92. Для затримки всмоктування та захисту слизової оболонки шлунка від пероральної отрути застосовують такі обволікальні речовини, як:

- а) карболен;
- б) молоко;
- в) активоване вугілля;
- г) білу глину.

93. При пероральних отруєннях речовинами, що добре розчиняються у жирі (фосфор, анілін) протипоказано використання в якості обволікальних засобів:

- а) яєчного білка;
- б) олії та молока;
- в) киселю та рідкого крохмалю;
- г) вівсяного відвару.

94. При отруєннях інгаляційними отрутами перш за все:

- а) потерпілому промивають шлунок;
- б) потерпілого видаляють із зони зараження отруйними речовинами;
- в) потерпілому вводять протиотруйні препарати;
- г) у потерпілого викликають блювання, подразнюючи йому корінь язика.

95. Лікарські засоби, що запобігають дії отрути або усувають її з організму називають:

- а) вакциною;
- б) антибіотиком;
- в) еліксиром;
- г) антидотом.

96. У випадку непритомності потерпілого при отруєннях фосфорорганічними сполуками необхідно:

- а) розпочати штучну вентиляцію легень;
- б) дати потерпілому нюхати ватку, змочену нашатирним спиртом;
- в) промити потерпілому шлунок;
- г) одягнути на потерпілого протигаз.

Тема 3.2. Основи виробничої безпеки

Електробезпека

1. Травма, викликана дією електричного струму або електричної дуги - це:

- а) психотравма;
- б) електротравма;
- в) біотравма;
- г) хімічна травма.

2. Явище, котре характеризується сукупністю електротравм, що виникають та повторюються в аналогічних виробничих, побутових умовах та ситуації - це:

- а) електричний знак;
- б) профзахворюваність;
- в) пожежна безпека;
- г) електротравматизм.

3. Опіками окремих ділянок тіла та нагріванням кровеносних судин, нервів, серця проявляється:

- а) механічна дія струму на організм людини;

- б) електролітична дія струму на організм людини;
  - в) термічна дія струму на організм людини;
  - г) біологічна дія струму на організм людини.
- 4. Розшаруванням та розривом тканин тіла проявляється:**
- а) термічна дія струму на організм людини;
  - б) біологічна дія струму на організм людини;
  - в) електролітична дія струму на організм людини;
  - г) механічна (динамічна) дія струму на організм людини.
- 5. Електролітична дія струму на організм людини проявляється через:**
- а) опіки окремих ділянок тіла;
  - б) подразнення та збудження живих тканин організму;
  - в) розклад органічної рідини;
  - г) розшарування та розриви тканин.
- 6. Розриви сухожилів, шкіри, кровоносних судин та нервової тканини, переломи кісток внаслідок дії електричного струму на організм, в більшості випадків є наслідком:**
- а) різких судомних скорочень м'язів тіла;
  - б) нагрівання до високої температури тканин тіла;
  - в) розкладу органічних рідин, в тому числі і крові;
  - г) порушення внутрішніх біологічних процесів організму.
- 7. Запалення зовнішніх оболонок очей, що розвивається через 4-8 годин після ультрафіолетового опромінення, - це:**
- а) електричний знак;
  - в) електричний опік;
  - б) електрофтальмія;
  - г) електрометалізація.
- 8. Проникнення в шкіру частинок металу внаслідок його розбризкування та випаровування під дією струму, - це:**
- а) електричний знак;
  - б) електрофтальмія;
  - в) електричний опік;
  - г) електрометалізація.
- 9. Чітко окреслена пляма діаметром 1-5 мм сірого або блідо-жовтого кольору, що з'являється на поверхні шкіри людини під дією електричного струму, - це:**
- а) електричний знак;
  - в) електричний опік;
  - б) електрофтальмія;
  - г) електрометалізація.
- 10. Збудження живих тканин електричним струмом, що супроводжується судомним скороченням м'язів і може призвести до порушення і навіть повного припинення роботи легенів та серця, - це:**
- а) електричний знак;
  - в) електричний опік;
  - б) електрофтальмія;
  - г) електричний удар.
- 11. Явище хаотичних різночасових скорочень волокон серцевого м'язу, які настають внаслідок проходження через тіло людини (на шляху рука-**

рука або рука-нога) змінного струму силою більше 50МА та частотою 50Гц протягом кількох секунд, - це:

- а) систола серця;
- б) діастола серця;
- в) фібриляція серця;
- г) зупинка серця.

12. Перед початком здійснення реанімаційних заходів необхідно перевірити у потерпілого:

- а) наявність документів;
- б) наявність свідомості;
- в) наявність дихання та серцебиття;
- г) наявність електрометалізації шкіри.

13. Першим етапом серцево-легеневої реанімації є:

- а) штучна вентиляція легень;
- б) звільнення дихальних шляхів;
- в) зовнішній масаж серця;
- г) проведення лікувальних заходів.

14. При відсутності дихання штучну вентиляцію легень дорослим проводять із частотою:

- а) 12-16 разів на хвилину;
- б) 20-22 рази на хвилину;
- в) 60-70 раз на хвилину;
- г) 100-120 раз на хвилину.

15. Для проведення серцевої реанімації, той хто надає допомогу розміщує складені долоні рук на:

- а) на верхній третині грудини потерпілого;
- б) на середній третині грудини потерпілого;
- в) на нижній третині грудини потерпілого;
- г) не має значення на якій частині грудини.

16. Непрямий масаж серця дорослим проводять із частотою:

- а) 12-16 натискувань за хвилину;
- б) 20-30 натискувань за хвилину;
- в) 60-70 натискувань за хвилину;
- г) 100-120 натискувань за хвилину.

17. Якщо реанімаційні заходи виконують двоє, то один здійснює штучне дихання, а другий – зовнішній масаж серця із частотою:

- а) на 1 вдування повітря роблять 4-5 натискувань на грудину;
- б) через кожні 15 натискань на грудину роблять 2-3 вдування повітря;
- в) на 5 вдувань повітря роблять 14-15 натискувань на грудину;
- г) через кожні 30 натискань на грудину роблять 1 вдування повітря.

18. Якщо реанімаційні заходи виконує одна особа, то штучне дихання й зовнішній масаж серця здійснюють із частотою:

- а) на 1 вдування повітря роблять 4-5 натискувань на грудину
- б) через кожні 15 натискань на грудину роблять 2-3 вдування повітря
- в) на 5 вдувань повітря роблять 14-15 натискувань на грудину
- г) через кожні 30 натискань на грудину роблять 1 вдування повітря.

19. Опір тіла проходженню електричного струму, при порізах чи подряпинах рогового шару шкіри:

- а) стає меншим;
- б) стає більшим;
- в) не змінюється;
- г) урівноважується.

20. Постійний струм у порівнянні зі змінним струмом є:

- а) в 4-5 разів безпечнішим;
- б) однаковим за силою враження;
- в) у 2-3 рази небезпечніший;
- г) неможливим для порівняння.

- 21. Опір шкіри в місці проходження електричного струму, при зростанні сили струму зі зростанням часу його дії:**
а) стає меншим;   в) не змінюється;   б) стає більшим;   г) урівноважується.
- 22. Напруга між двома точками ланки струму, котрі знаходяться одна від одної на віддалі кроку і на котрих одночасно стоїть людина, - це:**
а) напруга дотику;   в) напруга тіла;
б) крокова напруга;   г) психічна напруга.
- 23. Зі збільшенням ширини кроку крокова напруга:**
а) зменшується;   в) не змінюється;   б) зростає;   г) спадає.
- 24. Шар діелектрика або конструкція, виконана з діелектрика, котрим вкривається поверхня струмоведучих частин, або котрим струмоведучі частини відділяються одна від одної, - це:**
а) електричне блокування;   в) захисне заземлення;
б) електрична ізоляція;   г) захисне вимкнення.
- 25. Електрична ізоляція запобігає протіканню струмів через неї і захищає людину від електротравмування завдяки:**
а) малому опорі;   в) великому опорі;
б) великій міцності;   г) малій міцності.
- 26. Для зниження небезпеки ураження струмом працівників, які працюють з переносними електроінструментами використовується такий захисний захід як:**
а) огорожувальні пристрої;
б) електричне блокування;
в) розташування струмоведучих частин на недосяжній висоті;
г) використання знижувальних трансформаторів.
- 27. Навмисне електричне з'єднання з землею або її еквівалентом металевих частин електрообладнання, які можуть опинитися під напругою, - це:**
а) захисне заземлення;   б) захисне занулення;
в) захисне вимкнення;   г) загальмовування.
- 28. Навмисне електричне з'єднання з нульовим захисним провідником металевих частин електрообладнання, які можуть опинитися під напругою, - це:**
а) захисне заземлення;   б) захисне занулення;
в) захисне вимкнення;   г) захисне гальмування.
- 29. До ізолювальних електрозахисних засобів відносяться:**
а) тимчасові переносні заземлення, переносні попереджувальні плакати;
б) діелектричні рукавиці, боти та калоші, гумові килимки;
в) запобіжні пояси та страхувальні канати, драбини, кігті;
г) переносні ширми, бар'єри, щити, клітки.
- 30. До огорожувальних електрозахисних засобів відносяться:**
а) покажчики напруги, ізольовані ручки монтерського інструменту;
б) діелектричні рукавиці, боти та калоші, гумові килимки;
в) запобіжні пояси та страхувальні канати, драбини, кігті;

г) переносні ширми, бар'єри, щити, клітки.

31. Допоміжними електрозахисними засобами є:

- а) покажчики напруги, ізольовані ручки монтерського інструменту;
- б) діелектричні рукавиці, боти та калоші, гумові килимки;
- в) запобіжні пояси та страхувальні канати, драбини, кігті;
- г) переносні ширми, бар'єри, щити, клітки.

32. Якщо струмоведуча частина лежить на землі, то пересуватися, виносячи ураженого електрострумом працівника із зони розтікання струму, без засобів захисту необхідно:

- а) широкими кроками;
- б) малими перебіжками;
- в) не відриваючи ноги одна від одної;
- г) повзком або стоячи на чотирьох кінцівках.

Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах

33. Неконтрольоване горіння поза спеціальним вогнищем, що розповсюджується в часі і просторі та створює загрозу життю і здоров'ю людей, навколишньому середовищу - це:

- а) займання;
- б) пожежа;
- в) електротравма;
- г) вогнище.

34. Екзотермічна реакція окислення речовини, яка супроводжується виділенням диму та (або) виникненням полум'я і свічення - це:

- а) вибух;
- б) горіння;
- в) кристалізація;
- г) розчинення.

35. Швидке згоряння горючої суміші без утворення стиснутих газів, яке не переходить у стійке горіння, – це:

- а) вибух;
- в) спалах;
- б) детонація;
- г) тління;

36. Різновид горіння, який не супроводжується випромінюванням світла і розпізнається, як правило, за появою диму, – це:

- а) вибух;
- в) спалах;
- б) детонація;
- г) тління;

37. Надзвичайно швидке хімічне перетворення, що супроводжується виділенням енергії і утворенням стиснутих газів, здатних виконувати механічну роботу - це:

- а) вибух;
- б) спалах;
- в) кристалізація;
- г) розчинення.

38. Різновид горіння, яке поширюється зі швидкістю кілька тисяч метрів за секунду внаслідок стиснення, нагрівання та переміщення незгорівшої суміші перед фронтом полум'я, – це:

- а) вибух;
- в) спалах;
- б) детонація;
- г) тління;

39. Виникнення горіння без впливу джерела запалювання – це:

- а) займання;
- в) спалахування;
- б) самозаймання;
- г) самоспалахування.

40. Процес самозаймання вологого сіна, зерна, тирси чи торфу відносять до:

- а) теплового самозаймання;
- б) мікробіологічного самозаймання;

в) хімічного самозаймання; г) фізичного самозаймання.

41. Самозаймання, що виникає внаслідок дії на речовину повітря, води, а також при взаємодії речовин, відносять до:

а) теплового самозаймання; б) мікробіологічного самозаймання;
в) хімічного самозаймання; г) фізичного самозаймання.

42. Процес самозаймання промаслених матеріалів (ганчір'я, дерев'яної тирси, металевих ошурків) відносять до:

а) теплового самозаймання; б) мікробіологічного самозаймання;
в) хімічного самозаймання; г) фізичного самозаймання.

43. До речовин, що здатні самозайматися при дії на них води відносять:

а) асфальтобетон, фіброліт; б) метали, гіпсові конструкції;
в) дерев'яна тирса, пісок; г) калій, натрій, карбіди кальцію.

44. Речовини та матеріали, які здатні до самозаймання, а також займання від джерела запалювання і самостійного горіння після його вилучення, називають:

а) горючими; б) важко горючими;
в) негорючими; г) вибухонебезпечними.

45. Речовини та матеріали, які нездатні до горіння на повітрі нормального складу, називають:

а) горючими; б) важко горючими;
в) негорючими; г) вибухонебезпечними.

46. Речовини та матеріали, які здатні до займання в повітрі від джерела запалювання, але після його вилучення не здатні до самостійного горіння, називають:

а) горючими; в) негорючими;
б) важко горючими; г) вибухонебезпечними.

47. Простір, в якому є або можуть з'явитися вибухонебезпечні суміші - це:

а) пожежонебезпечна зона; б) хімічнебезпечна зона;
в) вибухонебезпечна зона; г) зона радіоактивного зараження.

48. Виробничі приміщення, в яких знаходяться горючі гази, легкозаймисті рідини з температурою спалаху не більше 28°C, належать до:

а) категорії А; б) категорії Б; в) категорії В;
г) категорії Г; д) категорії Д.

49. Виробничі приміщення, в яких знаходяться горючий пил або волокна, легкозаймисті рідини з температурою спалаху більше 28°C, належать до:

а) категорії А; б) категорії Б; в) категорії В;
г) категорії Г; д) категорії Д.

50. Виробничі приміщення, в яких знаходяться негорючі речовини та матеріали в холодному стані, належать до:

а) категорії А; б) категорії Б; в) категорії В;
г) категорії Г; д) категорії Д.

51. Зайвою умовою для виникнення горіння є наявність:

а) горючої речовини; в) відновлювача;
б) окислювача; г) джерела запалювання

52. Горіння більшості речовин стає неможливим при:

- а) вмісті кисню в повітрі в межах 18-20%; б) вмісті кисню в повітрі більше 15%;
- в) вмісті кисню в повітрі менше 14%; г) вмісті кисню в повітрі в межах 14-16%.

53. Запобігання формуванню горючого середовища досягається:

- а) ліквідацією умов для самоспалахування речовин і матеріалів;
- б) використанням устаткування та пристроїв, при роботі котрих не виникає джерел запалювання;
- в) використання устаткування, що задовольняє вимогам електростатичної іскробезпеки;
- г) застосуванням робочої та аварійної вентиляції.

54. Запобігання виникненню в горючому середовищі джерела запалювання досягається:

- а) застосуванням герметичного виробничого устаткування;
- б) використанням інгібуючих та флегматизуючих добавок;
- в) використання устаткування, що задовольняє вимогам електростатичної іскробезпеки;
- г) застосуванням робочої та аварійної вентиляції.

55. Сукупність організаційних заходів, а також технічних засобів, спрямованих на запобігання впливу на людей небезпечних факторів пожежі та обмеження матеріальних збитків від неї – це:

- а) охорона праці; б) система електробезпеки;
- в) система протипожежного захисту; г) система профілактики травматизму.

56. Здатність будівельних елементів та конструкцій зберігати свою несучу здатність, чинити опір нагріванню до критичної температури, утворенню наскрізних тріщин та поширенню вогню – це:

- а) вогнестійкість конструкцій; б) протипожежність перешкод;
- в) пожежна сигналізація; г) спринклерні установки.

57. Стіна, перегородка, перекриття або об'ємний елемент будівлі, призначені для запобігання поширення пожежі у прилеглих до них приміщеннях протягом нормованого часу, – це:

- а) вогнестійкі конструкції; б) протипожежні перешкоди;
- в) пожежна сигналізація; г) спринклерні установки.

58. Двері у виробничих приміщеннях на шляхах евакуації повинні відчинятися:

- а) в напрямку виходу з приміщень; б) усередину приміщень;
- в) не важливо в яку сторону; г) почергово: одні всередину інші – назовні.

59. Вогнегасна речовина, що має найбільшу теплоємність, є найбільш дешевою, доступною та придатною для гасіння більшості горючих речовин - це:

- а) брометіл; б) діоксид вуглецю; в) вода; г) суміш піску з флюсом.

60. Водою не можна гасити:

- а) трансформаторні мастила;
- б) тверді, волокнисті сипучі речовини;
- в) електрообладнання під напругою;
- г) тверді горючі речовини.

61. Палаюче електрообладнання, що знаходиться під напругою можна загасити:

- а) заливши водою;
- б) пінним вогнегасником;
- в) вуглекислотним вогнегасником;
- г) водними розчинами солей.

62. Згідно з «Типовим положенням про спеціальне навчання, інструктажі та перевірку знань з питань пожежної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях України», за призначенням та часом проведення протипожежні інструктажі поділяються на

- а) початковий, поточний, черговий, заключний, позачерговий;
- б) державний, соціальний, об'єктовий, регіональний, місцевий;
- в) вступний, первинний, повторний, позаплановий, цільовий;
- г) короткочасний, довготривалий, місячний, кварталний, річний.

63. Згідно з «Типовим положенням про спеціальне навчання, інструктажі та перевірку знань з питань пожежної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях України», повторний протипожежний інструктаж проводиться на робочому місці з усіма працівниками не менш як:

- а) 1 раз на 6 місяців;
- б) 1 раз на рік;
- в) 1 раз на 3 роки;
- г) 1 раз на 5 років.

64. Згідно з «Типовим положенням про спеціальне навчання, інструктажі та перевірку знань з питань пожежної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях України», учні (студенти), під час виробничої практики (навчання), а також перед проведенням з ними практичних занять в учбових майстернях, лабораторіях повинні проходити:

- а) вступний інструктаж;
- б) первинний інструктаж;
- в) позаплановий інструктаж;
- г) цільовий інструктаж.

65. Згідно з «Правилами пожежної безпеки в Україні», у разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожний громадянин зобов'язаний негайно повідомити про це телефоном пожежну охорону. При цьому необхідно назвати:

- а) своє прізвище та ім'я, рік народження, домашню адресу, адресу об'єкту де сталася пожежа, вірогідні причини розвитку пожежі;
- б) адресу та телефон об'єкту де сталася пожежа, вірогідні причини розвитку пожежі та прізвища винних у цьому працівників;
- в) місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, своє прізвище та ім'я, посаду, дату народження, номер мобільного телефону;
- г) адресу об'єкту де сталася пожежа, кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, своє прізвище.

66. Для I ступеню опіку характерно:

- а) наявність на місці ураження сухої та безболісної шкіри, коричневого або чорного кольору,

- б) наявність почервоніння шкіри та її набряк
- в) наявність пухирів, заповнених жовтуватою рідиною
- г) на фоні ділянок почервоніння, пухирів, що лопнули, видно ділянки бурої, сухої та безболісної шкіри

67. Для II ступеню опіку характерно:

- а) наявність на місці ураження сухої та безболісної шкіри, коричневого або чорного кольору,
- б) наявність почервоніння шкіри та її набряк
- в) наявність пухирів, заповнених жовтуватою рідиною
- г) на фоні ділянок почервоніння, пухирів, що лопнули, видно ділянки бурої, сухої та безболісної шкіри

68. Для III ступеню опіку характерно:

- а) наявність на місці ураження сухої та безболісної шкіри, коричневого або чорного кольору,
- б) наявність почервоніння шкіри та її набряк
- в) наявність пухирів, заповнених жовтуватою рідиною
- г) на фоні ділянок почервоніння, пухирів, що лопнули, видно ділянки бурої, сухої та безболісної шкіри

69. Для IV ступеню опіку характерно:

- а) наявність на місці ураження сухої та безболісної шкіри, коричневого або чорного кольору;
- б) наявність почервоніння шкіри та її набряк;
- в) наявність пухирів, заповнених жовтуватою рідиною;
- г) на фоні ділянок почервоніння, пухирів, що лопнули, видно ділянки бурої, сухої та безболісної шкіри.

70. Перший принцип, яким необхідно керуватися при наданні допомоги потерпілим із опіками, - це:

- а) обробка ушкодженого місця дезінфікуючими засобами;
- б) припинення контакту шкіри із гарячими речовинами;
- в) накладання на ушкоджену ділянку тіла стерильної пов'язки;
- г) дати потерпілому знеболююче, наприклад, 1-2 таблетки анальгін.

71. З метою запобігання розвитку опікового шоку потерпілим із опіками необхідно:

- а) обробити ушкоджене місце дезінфікуючими засобами;
- б) змастити уражену ділянку шкіри олією;
- в) накласти на ушкоджену ділянку тіла стерильну пов'язку;
- г) дати знеболююче, наприклад, 1-2 таблетки анальгін.

72. При хімічних опіках перш за все ушкоджену ділянку тіла необхідно:

- а) змастити спиртовим розчином йоду;   б) енергійно змити струменем води;
- в) обробити розчином перманганату калію;   г) змастити олією чи вазеліном.

73. У випадку опіку шкіри людини кислотами, ушкоджену ділянку необхідно енергійно змити струменем води, а потім, по-можливості, промити:

- а) 1-2% розчином оцтової кислоти;
- б) 5% розчином марганцевокислого калію;
- в) 2% розчином соди чи мильною водою;
- г) 1-2% розчином борної кислоти.

Тема 2.2: Основні законодавчі та нормативно-правові документи, що регламентують охорону праці учасників навчально-виховного процесу

75. Згідно статті 26 Закону України «Про освіту» забезпечення безпечних і нешкідливих умов навчання, праці та виховання у навчальних закладах покладається на:

- а) батьківський комітет;
- б) педагогічних працівників;
- в) завгоспа закладу;
- г) керівника закладу.

76. Згідно зі Законом України «Про позашкільну освіту» тривалість занять у позашкільному навчальному закладі для вихованців, учнів, слухачів віком від 6 до 7 років становить:

- а) 25 хвилин;
- б) 30 хвилин;
- в) 35 хвилин;
- г) 45 хвилин.

77. Згідно із Законом України «Про позашкільну освіту» тривалість занять у позашкільному навчальному закладі для вихованців, учнів і слухачів віком від 5 до 6 років становить:

- а) 25 хвилин;
- б) 30 хвилин;
- в) 35 хвилин;
- г) 45 хвилин.

78. Згідно із Законом України «Про позашкільну освіту» педагогічним працівникам позашкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів і форм власності надається щорічна основна відпустка тривалістю не менше:

- а) 24 календарних днів;
- б) 31 календарного дня;
- в) 42 календарних днів;
- г) 56 календарних днів.

79. Згідно із Законом України «Про позашкільну освіту» педагогічні працівники позашкільних навчальних закладів мають право на пенсію за вислугою років за наявності педагогічного стажу роботи не менше ніж:

- а) 15 років;
- б) 20 років;
- в) 25 років;
- г) 35 років.

80. Згідно статті 1 Закону України «Про професійний розвиток працівників» процедура оцінки професійного рівня працівників кваліфікаційним вимогам і посадовим обов'язкам, проведення оцінки їх професійного рівня – це:

- а) адаптація;
- б) атестація;
- в) перекваліфікація;
- г) стажування.

81. Згідно статті 13 Закону України «Про професійний розвиток працівників» у разі прийняття рішення про невідповідність працівника займаній посаді або виконуваній роботі атестаційна комісія може рекомендувати роботодавцеві:

- а) зарахувати такого працівника до кадрового резерву підприємства, установи чи закладу;

- б) направити такого працівника на навчання з подальшою (не пізніше ніж через рік) повторною атестацією;
- в) звільнити такого працівника згідно Кодексу законів про працю України;
- г) збільшити розмір заробітної плати такого працівника.

82. Згідно «Типового положення про атестацію педагогічних працівників», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 06.10.2010 № 930 чергова атестація педагогічних працівників здійснюється:

- а) 1 раз на рік; б) 1 раз на 3 роки; в) 1 раз на 5 років; г) 1 раз на 7 років.

83. Згідно «Типових правил внутрішнього розпорядку для працівників державних навчально-виховних закладів України» керівник навчального закладу відповідно до укладеного трудового договору зобов'язаний:

- а) організувати вечори відпочинку для працівників;
- б) забезпечувати працівникові реалізацію його творчих здібностей;
- в) створювати здорові та безпечні умови праці для працівників;
- г) виховувати морально-етичні якості працівника.

84. Згідно статті 6 «Типових правил внутрішнього розпорядку для працівників державних навчально-виховних закладів України», при укладенні трудового договору забороняється вимагати від осіб, які поступають на роботу:

- а) паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
- б) трудову книжку та документ про стан здоров'я;
- в) відомості про їх партійну і національну приналежність;
- г) документ про освіту (спеціальність, кваліфікацію)

85. Згідно статті 6 «Типових правил внутрішнього розпорядку для працівників державних навчально-виховних закладів України», при прийнятті на роботу працівника керівник закладу зобов'язаний зажадати від особи, яка працевлаштовується:

- а) документ про реєстрацію місця проживання;
- б) відомості про партійну приналежність;
- в) відомості про національну приналежність;
- г) документ про освіту (спеціальність, кваліфікацію).

86. Згідно статті 2 «Порядку надання щорічної основної відпустки...», право педагогічних та наукових працівників на щорічну основну відпустку повної тривалості у перший рік роботи настає після закінчення:

- а) 3-х місяців безперервної роботи; б) 6-ти місяців безперервної роботи;
- в) 11-ти місяців безперервної роботи; г) 12-ти місяців безперервної роботи.

87. Згідно «Порядку надання щорічної основної відпустки ...» педагогічним, науковим і науково-педагогічним працівникам надається щорічна основна відпустка тривалістю :

- а) до 21 календарного дня; б) до 28 календарних днів;
- в) до 42 календарних днів; г) до 56 календарних днів.

- 88. Згідно «Порядку надання щорічної основної відпустки ...» педагогічним, науковим і науково-педагогічним працівникам, які працюють в установі на умовах неповного робочого часу:**
- а) надається щорічна основна відпустка тривалістю 24 календарних дні;
  - б) надається щорічна основна відпустка тривалістю 28 календарних днів;
  - в) надається щорічна основна відпустка зменшена відповідно до тривалості робочого часу;
  - г) надається щорічна основна відпустка повної тривалості.
- 89. Згідно постанови Кабміну України «Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток» творча відпустка для закінчення дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук надається працівнику:**
- а) який успішно поєднує основну діяльність з науковою роботою;
  - б) який закінчив аспірантуру чи докторантуру;
  - в) тривалістю до 3-х місяців;
  - г) тривалістю до 6-ти місяців.
- 90. Згідно постанови Кабміну України «Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток» творча відпустка для закінчення дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук надається працівнику:**
- а) який успішно поєднує основну діяльність з науковою роботою;
  - б) який закінчив аспірантуру чи докторантуру;
  - в) тривалістю до 3-х місяців;
  - г) тривалістю до 6-ти місяців.
- 91. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» загальне керівництво і відповідальність за організацію роботи з охорони праці в Міністерстві освіти і науки України покладається на:**
- а) Держсекретаря Міністерства освіти і науки України;
  - б) Першого заступника Міністра;
  - в) Другого заступника Міністра;
  - г) Третього заступника Міністра.
- 92. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» загальне керівництво і відповідальність за організацію роботи з охорони праці в закладах освіти покладається на:**
- а) керівників закладів освіти (ректора, директора, завідувача);
  - б) заступників закладів освіти (проректора, заступника директора чи завідувача);
  - в) відповідального представника служби охорони праці закладу освіти;
  - г) відповідального представника профспілкового комітету закладу освіти.
- 93. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» керівник закладу освіти (ректор, директор, завідувач):**

- а) контролює у структурних підрозділах проведення інструктажів з питань охорони праці учасників навчально-виховного процесу;
- б) організовує роботу з розробки програми вступного інструктажу та забезпечує проведення всіх видів інструктажів;
- в) контролює проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності вихованців, учнів, студентів;
- г) проводить різні види інструктажів з вихованцями, учнями, студентами.

94. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» заступник керівника закладу освіти (проректор, заступник директора, завідувача):

- а) здійснює контроль за виконанням вихованцями, учнями, студентами правил (інструкцій) з безпеки;
- б) організовує роботу з розробки програми вступного інструктажу та забезпечує проведення всіх видів інструктажів;
- в) контролює проведення інструктажів з охорони праці учасників навчально-виховного процесу;
- г) проводить різні види інструктажів з вихованцями, учнями, студентами.

95. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» викладач, учитель, класовод, куратор групи, вихователь, класний керівник:

- а) контролює у структурних підрозділах проведення інструктажів з питань охорони праці учасників навчально-виховного процесу;
- б) організовує роботу з розробки програми вступного інструктажу та забезпечує проведення всіх видів інструктажів;
- в) контролює проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності вихованців, учнів, студентів;
- г) здійснює контроль за виконанням вихованцями, учнями, студентами правил (інструкцій) з безпеки.

96. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» заступник керівника закладу освіти (проректор, заступник директора, завідувача):

- а) один раз на три роки організовує навчання і перевірку знань працівників закладу освіти з охорони праці, входить до складу комісії з перевірки знань;
- б) забезпечує навчання з питань охорони праці учасників навчально-виховного процесу та навчання з питань безпеки життєдіяльності вихованців, учнів, студентів з наступною перевіркою їх знань;
- в) організовує вивчення вихованцями, учнями, студентами правил і норм з охорони праці і здійснює контроль за їх виконанням;
- г) забезпечує навчання та перевірку знань працівників факультету з питань охорони праці; контролює внесення питань охорони праці в підручники,

навчальні і методичні посібники з предметів, що викладаються на кафедрах факультету.

97. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» декан факультету:

- а) один раз на три роки організовує навчання і перевірку знань працівників закладу освіти з охорони праці, входить до складу комісії з перевірки знань;
- б) забезпечує навчання з питань охорони праці учасників навчально-виховного процесу та навчання з питань безпеки життєдіяльності вихованців, учнів, студентів з наступною перевіркою їх знань;
- в) організовує вивчення вихованцями, учнями, студентами правил і норм з охорони праці і здійснює контроль за їх виконанням;
- г) забезпечує навчання та перевірку знань працівників факультету з питань охорони праці; контролює внесення питань охорони праці в підручники, навчальні і методичні посібники з предметів, що викладаються на кафедрах факультету.

98. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» керівник клубу, гуртка, секції:

- а) забезпечує безпечні і нешкідливі умови проведення науково-дослідної роботи;
- б) забезпечує безпечний стан приладів, інструментів, спортивного інвентарю;
- в) забезпечує створення безпечних умов проведення позакласних заходів;
- г) виявляє причини аварій з машинами, механізмами, веде облік та аналіз аварій.

99. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» забезпечує вихованців, учнів, студентів, працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту:

- а) майстер виробничої дільниці;
- б) виконавець робіт у закладах освіти;
- в) завідувач господарством навчального закладу;
- г) головний бухгалтер (бухгалтер).

100 Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» учні і вихованці, які інструктуються, розписуються в журналі, починаючи з:

- а) 5-го класу;
- б) 7-го класу;
- в) 9-го класу;
- г) 11-го класу.

101. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності службами охорони праці проводиться:

- а) на початку заняття у кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо і реєструється в журналі обліку навчальних занять на сторінці предмета в розділі про запис змісту уроку;
- б) при зарахуванні або оформленні до закладу освіти вихованця, учня, студента і реєструється в окремому журналі реєстрації інструктажів;
- в) проводиться з вихованцями, учнями, студентами закладу освіти у разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо);
- г) з вихованцями, учнями, студентами у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці, при зміні умов виконання навчальних завдань, у разі нещасних випадків.

102. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться:

- а) на початку заняття у кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо і реєструється в журналі обліку навчальних занять на сторінці предмета в розділі про запис змісту уроку;
- б) при зарахуванні або оформленні до закладу освіти вихованця, учня, студента і реєструється в окремому журналі реєстрації інструктажів;
- в) проводиться з вихованцями, учнями, студентами закладу освіти у разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо);
- г) з вихованцями, учнями, студентами у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці, при зміні умов виконання навчальних завдань, у разі нещасних випадків.

103. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» позаплановий інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться:

- а) на початку заняття у кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо і реєструється в журналі обліку навчальних занять на сторінці предмета в розділі про запис змісту уроку;
- б) при зарахуванні або оформленні до закладу освіти вихованця, учня, студента і реєструється в окремому журналі реєстрації інструктажів;
- в) проводиться з вихованцями, учнями, студентами закладу освіти у разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо);
- г) з вихованцями, учнями, студентами у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці, при зміні умов виконання навчальних завдань, у разі нещасних випадків.

104. Згідно з «Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» цільовий інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться:

- а) на початку заняття у кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо і реєструється в журналі обліку навчальних занять на сторінці предмета в розділі про запис змісту уроку;
- б) при зарахуванні або оформленні до закладу освіти вихованця, учня, студента і реєструється в окремому журналі реєстрації інструктажів;
- в) проводиться з вихованцями, учнями, студентами закладу освіти у разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо);
- г) з вихованцями, учнями, студентами у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці, при зміні умов виконання навчальних завдань, у разі нещасних випадків.

105. Згідно з ДсанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» природне освітлення у приміщеннях з ВДТ ЕОМ та ПЕОМ має здійснюватися через світлові прорізи, орієнтовані переважно:

- а) північ; б) північний схід; в) південь; г) південний захід.

106. Згідно з ДсанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» розміщення робочих місць з ВДТ ЕОМ та ПЕОМ категорично заборонено:

- а) у підвальних приміщеннях; б) на цокольних поверхах;
- в) на нижніх поверхах; г) на верхніх поверхах.

107. Згідно з ДсанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» у приміщеннях з ВДТ ЕОМ та ПЕОМ площа на одне робоче місце має становити не менше ніж:

- а) 2м^2 ; б) 4м^2 ; в) 6м^2 ; г) 8м^2 .

108. Згідно з ДсанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» робочі місця з візуальними дисплейними терміналами слід так розташовувати відносно світлових прорізів, щоб природне світло падало:

- а) переважно зліва; б) переважно з правого боку; в) спереду; г) ззаду.

109. Згідно з ДсанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» для забезпечення нормованих значень освітленості у приміщеннях з ВДТ ЕОМ та ПЕОМ слід чистити шибки і світильники принаймні:

- а) один раз на рік; б) двічі на рік; в) тричі на рік; г) чотири рази на рік.

110. Згідно з ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» при роботі з електронно-обчислювальними машинами при 8-годинній денній робочій зміні для операторів

комп'ютерного набору призначаються регламентовані перерви для відпочинку тривалістю:

- а) 15 хвилин через кожну годину роботи за візуальним дисплейним терміналом;
- б) 15 хвилин через кожні дві години роботи за візуальним дисплейним терміналом;
- в) 10 хвилин через кожну годину роботи за візуальним дисплейним терміналом;
- г) 10 хвилин через кожні дві години роботи за візуальним дисплейним терміналом.

111. Згідно з ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» при роботі з електронно-обчислювальними машинами при 8-годинній денній робочій зміні для операторів електронно-обчислювальних машин призначаються регламентовані перерви для відпочинку тривалістю:

- а) 15 хвилин через кожну годину роботи за візуальним дисплейним терміналом;
- б) 15 хвилин через кожні дві години роботи за візуальним дисплейним терміналом;
- в) 10 хвилин через кожну годину роботи за візуальним дисплейним терміналом;
- г) 10 хвилин через кожні дві години роботи за візуальним дисплейним терміналом.

112. Згідно з ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» при роботі з електронно-обчислювальними машинами, якщо виробничі обставини не дозволяють застосувати регламентовані перерви, тривалість безперервної роботи з візуальними дисплейними терміналами не повинна перевищувати:

- а) 2 годин;
- б) 4 годин;
- в) 6 годин;
- г) 8 годин.

113. Згідно з ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» періодичні медичні огляди працюючих з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин мають проводитися:

- а) 1 раз на 6 місяців;
- б) 1 раз на рік;
- в) 1 раз на 1,5 роки;
- г) 1 раз на 2 роки.

114. Згідно з ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» основними критеріями оцінки придатності до роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин мають бути:

- а) показники стану органів дихання;
- б) показники стану серцево-судинної системи;

в) показники стану органів зору; г) показники стану органів слуху.

115. Згідно з ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» екран візуального дисплейного терміналу має розташовуватися на оптимальній відстані від очей користувача, що становить:

а) 100-200мм; б) 200-300мм; в) 600-700мм; г) 800-900мм.

116. Згідно з ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» клавіатуру електронно-обчислювальних машин слід розташовувати на поверхні столу на відстані:

а) 100-300мм від краю, звернутого до працюючого;
б) 200-300мм від заднього краю столу;
в) 300-500мм від краю, звернутого до працюючого;
г) 800-900мм від заднього краю столу.

117. Згідно з ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державними санітарними правилами і нормами роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин», робочі місця з візуальними дисплейними терміналами слід так розташовувати відносно світлових прорізів, щоб природне світло падало:

а) переважно зліва; б) переважно з правого боку; в) спереду; г) ззаду.

118. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 у навчальних приміщеннях світло повинно падати на робочі місця:

а) зліва від учнів б) праворуч від учнів
в) спереду від учнів г) ззаду від учнів

119. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 правосторонній або прямий світлорозподіл повинен переважати в:

а) кабінеті трудового навчання б) майстерні з обробки металу
в) кабінеті малювання та креслення г) кабінеті охорони праці

120. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 вікна навчальних приміщень необхідно мити не менше:

а) 1-го разу протягом навчального року б) 2-х разів протягом навчального року
в) 3-х разів протягом навчального року г) 4-х разів протягом навчального року

121. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 відношення загальної площі вікон до площі підлоги – це:

а) коефіцієнт природного освітлення б) світловий коефіцієнт
в) коефіцієнт відбиття світла г) коефіцієнт яскравості

122. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 світловий коефіцієнт для навчальних приміщень повинен становити:

а) 1:4 – 1:5 б) 2:1 – 3:1 в) 1:8 – 1:10 г) 15:1 – 17:1

- 123. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 світильники навчальних приміщень необхідно мити не менше:**
- а) 1 разу на рік
  - б) 1 разу на 3 місяці
  - в) 2 разів на рік
  - г) 1 разу на 6 місяців
- 125. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 температура повітря в класах і кабінетах має бути:**
- а) 15-17°C
  - б) 16-18°C
  - в) 17-20°C
  - г) 21-23°C
- 126. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 температура повітря в спортивному залі має бути:**
- а) 15-17°C
  - б) 16-18°C
  - в) 19-23°C
  - г) 21-23°C
- 127. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 температура повітря в медичному кабінеті має бути:**
- а) 15-17°C
  - б) 16-18°C
  - в) 17-20°C
  - г) 21-23°C
- 128. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 температура повітря в бібліотеці має бути:**
- а) 15-17°C
  - б) 16-18°C
  - в) 17-20°C
  - г) 21-23°C
- 129. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 температура повітря має бути не менше 25°C:**
- а) в майстернях по обробці металу
  - б) в медичних кабінетах
  - в) у вестибюлі, гардеробі
  - г) в душових приміщеннях
- 130. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 меблі для навчальних кабінетів добирають відповідно до:**
- а) зросту дітей
  - б) окружності грудної клітки дитини
  - в) модних тенденцій
  - г) потреб педагогів
- 131. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 допустима для учнів поза, при якій відстань від поверхні парти до очей становить:**
- а) не менше 30см
  - б) не менше 50см
  - в) не більше 15см
  - г) не більше 25см
- 132. Відповідно до ДсанПіН 5.5.2.008-01 в якості шкільних меблів дозволяється використання для сидіння на уроках:**
- а) стільці
  - б) табурети
  - в) лави
  - г) крісла
- 133. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 для забезпечення учнів меблями, що відповідають їх розмірам, у школі необхідно мати:**
- а) 2 розміри меблів
  - б) 4 розміри меблів
  - в) 6 розмірів меблів
  - г) 8 розмірів меблів
- 134. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 учні з пониженою гостротою зору повинні сидіти у навчальних кабінетах:**
- а) у першому ряду біля світлоносної стіни
  - б) у третьому ряду парт біля внутрішньої стіни
  - в) за першими і другими партами крайніх рядів
  - г) за першими партами в першому ряду (від світлоносної стіни)
- 135. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 учні з пониженим слухом повинні сидіти у навчальних кабінетах:**
- а) у першому ряду біля світлоносної стіни

- б) у третьому ряду парт біля внутрішньої стіни
- в) за першими і другими партами крайніх рядів
- г) за першими партами в першому ряду (від світлоносної стіни)

136. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 учні, які часто хворіють простудними захворюваннями, з ревматизмом і ангінами у навчальних кабінетах повинні сидіти:

- а) у першому ряду біля світлоносної стіни
- б) у третьому ряду парт біля внутрішньої стіни
- в) за першими і другими партами крайніх рядів
- г) за першими партами в першому ряду (від світлоносної стіни)

137. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 тривалість уроків для учнів перших класів має становити:

- а) 30 хвилин
- б) 35 хвилин
- в) 40 хвилин
- г) 45 хвилин

138. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 тривалість уроків для учнів 2-4 класів має становити:

- а) 30 хвилин
- б) 35 хвилин
- в) 40 хвилин
- г) 45 хвилин

139. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 при складанні розкладу уроків необхідно враховувати:

- а) динаміку розумової працездатності учнів;
- б) рівень завантаженості вчителів;
- в) рівень зацікавленості навчальним предметом учнів;
- г) рейтинг професійної майстерності вчителів.

140. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 додатковий розвантажувальний день - четвер, у розклад якого не вводяться складні предмети, передбачено для:

- а) учнів випускних класів;
- б) учнів 5-8 класів;
- в) учнів 2-4 класів;
- г) учнів перших класів.

141. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 тривалість перерв між уроками для учнів перших класів повинна становити не менше:

- а) 10 хвилин
- б) 15 хвилин
- в) 20 хвилин
- г) 30 хвилин

142. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 тривалість перерв між уроками для учнів 2-4 класів повинна становити не менше:

- а) 10 хвилин
- б) 15 хвилин
- в) 20 хвилин
- г) 30 хвилин

143. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 не рекомендується задавати домашні завдання на вихідні і святкові дні учням:

- а) випускних класів;
- б) 10-11 класів;
- в) 5-8 класів;
- г) 2-4 класів.

144. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 навчаються лише у першу зміну учні:

- а) випускних класів;
- б) 5-8 класів;
- в) 3-4 класів;
- г) 1-2 класів.

145. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 початок занять другої зміни організовується не пізніше:

- а) 12 години;
- б) 13 години;
- в) 14 години;
- г) 15 години.

146. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 заняття другої зміни повинні закінчуватися не пізніше:

- а) 16 години;
- б) 17³⁰ години;
- в) 19²⁰ години;
- г) 20 години.

- 147. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 кількість уроків із застосуванням технічних засобів навчання протягом тижня для учнів початкової школи не повинна бути більшою:**
а) 1-2   б) 3-4   в) 4-6   г) 6-8
- 148. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 кількість уроків із застосуванням технічних засобів навчання протягом тижня для учнів старших класів не повинна бути більшою:**
а) 1-2   б) 3-4   в) 4-6   г) 6-8
- 149. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 самопідготовку учнів слід розпочинати із:**
а) 14 години;   б) 15 години;   в) 16 години;   г) 17 години.
- 150. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 у групах продовженого дня прогулянка для школярів повинна бути не меншою, ніж:**
а) 1 годину протягом дня;   б) 1,5 години протягом дня;
в) 2 години протягом дня;   г) 2,5 години протягом дня.
- 151. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 органи місцевої виконавчої влади приймають рішення про тимчасове призупинення навчання учнів 5-12 класів за умови:**
а) зниження температури повітря до мінус 10°C;
б) зниження температури повітря до мінус 14°C;
в) зниження температури повітря до мінус 20°C;
г) зниження температури повітря до мінус 24°C.
- 152. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 для учнів 1-5 класів другий сніданок у школі рекомендується організувати:**
а) після 1-го уроку   б) після 2-го уроку   в) після 3-го уроку   г) після 4-го уроку
- 153. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 для учнів 6-12 класів другий сніданок у школі рекомендується організувати:**
а) після 1-го уроку   б) після 2-го уроку   в) після 3-го уроку   г) після 4-го уроку
- 154. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 для учнів 1-5 класів обід у школі рекомендується організувати:**
а) об 11-12 годині   б) о 13-14 годині   в) о 14-15 годині   г) о 15-16 годині
- 155. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 для учнів 6-12 класів обід у школі рекомендується організувати:**
а) об 11-12 годині   б) о 13-14 годині   в) о 14-15 годині   г) о 15-16 годині
- 156. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 наприкінці кожного дня здійснювати прибирання класів, кабінетів, лабораторій можуть учні починаючи з:**
а) з 1 класу   б) з 4 класу   в) з 5 класу   г) з 9 класу

157. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 генеральне прибирання класів, кабінетів, лабораторій в кінці кожного тижня і місяця можуть здійснювати учні:

- а) 1 - 4 класів   б) 5 - 8 класів   в) 5 - 12 класів   г) 9 – 12 класів

158. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 для учнів 2-4 класів тривалість самообслуговування у загальноосвітніх навчальних закладах не повинна перевищувати:

- а) 30 хвилин на тиждень   б) 1 годину на тиждень
в) 90 хвилин на тиждень   г) 2 години на тиждень

159. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 для учнів 5-12 класів тривалість самообслуговування у загальноосвітніх навчальних закладах не повинна перевищувати:

- а) 30 хвилин на тиждень   б) 1 годину на тиждень
в) 90 хвилин на тиждень   г) 2 години на тиждень

160. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 миття підлоги дозволяється школярам з:

- а) 6 років;   б) 8 років;   в) 10 років;   г) 12 років.

161. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 учням загальноосвітніх навчальних закладів не дозволяється:

- а) працювати з вантажем масою до 3кг;
б) накривати обідні столи в шкільній їдальні;
в) мити вікна в навчальних класах і кабінетах;
г) прибирати класи, кабінети, лабораторії.

162. Згідно зі ДСанПіН 5.5.2.008-01 у процесі самообслуговування учні можуть виконувати:

- а) прибирання класів, кабінетів, лабораторій;
б) прибирання санвузлів та умивальних кімнат;
в) миття вікон в навчальних класах і кабінетах;
г) догляд за хворими тваринами чи птахами.

163. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 кабінети, обладнані комп'ютерною технікою, в навчальних закладах повинні розміщуватися:

- а) у підвальних приміщеннях будинків;
б) у цокольних приміщеннях будинків;
в) в окремих приміщеннях з природним освітленням та організованим обміном повітря;
г) у великих, просторих кабінетах обладнаних для проведення практичних занять з фізики.

164. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 у кабінетах навчальних закладів, обладнаних комп'ютерною технікою, чищення скла вікон та світильників має проводитися не менше:

- а) 1 разу на рік;   б) 2-х разів на рік;   в) 3-х разів на рік;   г) 4-х разів на рік.

165. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 екран відеомонітора ПК в залежності від висоти символів рекомендовано розміщувати на відстані:

а) 250-350мм від очей користувача; б) 400-800мм від очей користувача;

в) 800-900мм від очей користувача; г) 1000-1500мм від очей користувача.

166. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 безперервна робота з екраном ПК для учнів 10-11 класів на 1-й годині занять повинна бути не більше:

а) 15 хвилин; б) 20 хвилин;

в) 30 хвилин; г) 40 хвилин.

167. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 безперервна робота з екраном ПК для учнів 2-5 класів на 1-й годині занять повинна бути не більше:

а) 15 хвилин; б) 20 хвилин;

в) 30 хвилин; г) 40 хвилин.

168. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 для навчання дітей 6 років роботі з ПК безперервні заняття в індивідуальному ритмі не повинні бути більше:

а) 5 хвилин; б) 10 хвилин;

в) 15 хвилин; г) 20 хвилин.

169. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 безперервна робота з ПК для учнів 10-11 класів при спарених уроках не повинна бути більше:

а) на першому уроці 15-20 хвилин, на другому – 25-30 хвилин;

б) на першому уроці 25-30 хвилин, на другому – 15-20 хвилин;

в) на першому уроці 30-35 хвилин, на другому – 25-30 хвилин;

г) на першому уроці 25-30 хвилин, на другому – 30-35 хвилин.

170. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 при проведенні виробничої практики учнів, необхідно проводити вправи для профілактики зорового втомлення:

а) через кожні 10-15 хвилин; б) через кожні 15-20 хвилин;

в) через кожні 20-25 хвилин; г) через кожні 25-30 хвилин.

171. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 комп'ютерні ігри в гуртках для дітей молодшого шкільного віку можуть проводитися не частіше 1-2 разів на тиждень тривалістю:

а) до 7 хвилин; б) до 10 хвилин; в) до 15 хвилин; г) до 20

хвилин.

172. Відповідно до ДСанПіН 5.5.6.009-98 комп'ютерні ігри в гуртках для дітей середнього і старшого шкільного віку можуть проводитися не частіше 1-2 разів на тиждень тривалістю:

а) до 7 хвилин; б) до 10 хвилин; в) до 15 хвилин; г) до 20 хвилин.

173. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» відповідальність за правильне і своєчасне розслідування і облік

нещасних випадків, що трапилися з учнями під час навчально-виховного процесу, несе:

- а) керівник навчального закладу;
- б) заступники керівника навчального закладу;
- в) начальник служби охорони праці закладу;
- г) завгосп навчального закладу.

174. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» про кожний нещасний випадок, який стався з вихованцем, учнем чи студентом під час навчально-виховного процесу, потерпілий або свідок нещасного випадку повинні негайно повідомити:

- а) керівника навчального закладу;
- б) заступників керівника навчального закладу;
- в) безпосереднього керівника постраждалого учня;
- г) начальника служби охорони праці навчального закладу.

175. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» нещасний випадок, який стався під час навчально-виховного процесу, викликав в учня, студента або вихованця втрату працездатності не менше одного дня відповідно до медичного висновку, оформляється актом форми:

- а) Н-1;
- б) Н-Н;
- в) НТ;
- г) Н-5;

176. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» нещасний випадок, який стався на підприємстві з учнем загальноосвітньої школи, профтехучилища, студентом вищого навчального закладу, які проходять практику або виконують роботу під керівництвом викладача, майстра виробничого навчання, оформляється актом форми:

- а) Н-1;
- б) Н-Н;
- в) НТ;
- г) Н-5;

177. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» нещасний випадок, який стався під час проведення далеких походів, експедицій, екскурсій, викликав в учня, студента або вихованця втрату працездатності не менше одного дня відповідно до медичного висновку, оформляється актом форми:

- а) Н-1;
- б) Н-Н;
- в) НТ;
- г) Н-5;

178. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» батькам потерпілих вихованців, учнів чи студентів про нещасний випадок повинні негайно повідомити:

- а) керівник навчального закладу;
- б) заступник керівника навчального закладу з виховної роботи;
- в) класний керівник, вихователь чи куратор постраждалого;

г) начальник служби охорони праці навчального закладу.

179. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» адміністрація закладу зобов'язана видати потерпілому копію акта про нещасний випадок, оформленого державною мовою не пізніше:

- а) одного дня після закінчення розслідування по ньому;
- б) двох днів після закінчення розслідування по ньому;
- в) трьох днів після закінчення розслідування по ньому;
- г) п'яти днів після закінчення розслідування по ньому.

180. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» нещасний випадок, про який потерпілий учень за відсутності свідків не повідомив керівника навчального закладу:

- а) взагалі не розслідується;
- б) розслідується протягом місяця з дня одержання письмової заяви потерпілого;
- в) розслідується протягом 10 днів після закінчення лікування потерпілого учня за ініціативою керівника навчального закладу;
- г) розслідується за умови наказу від органу управління освітою.

181. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» акт про нещасний випадок, який стався з учнем під час навчально-виховного процесу, підлягає зберіганню в архівах органу управління освітою і навчально-виховного закладу протягом:

- а) 5 років;
- б) 15 років;
- в) 45 років;
- г) 55 років.

182. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» до складу комісії з розслідування нещасного випадку, який стався з учнем під час навчально-виховного процесу, призначаються:

- а) керівник навчального закладу, представник педагогічного колективу, представник батьківського комітету;
- б) заступник керівника навчального закладу, представник служби охорони праці закладу, представник профспілкового комітету навчального закладу;
- в) представник педагогічного колективу, представник батьківського комітету;
- г) керівник органу управління освітою, керівник навчального закладу, начальник служби охорони праці, представник профспілки.

183. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» нещасний випадок, який стався з учнем, студентом чи вихованцем під час проведення далеких походів, екскурсій, експедицій розслідується:

- а) слідчим органів внутрішніх справ України;
- б) керівником і супроводжуваними особами виїзної групи;
- в) комісією органу управління освітою;

г) комісією Міністерства з надзвичайних ситуацій.

184. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» спеціальному розслідуванню підлягають нещасні випадки:

- а) одиничні;
- б) групові;
- в) з опіками чи відмороженнями;
- г) з відкритими переломами;

185. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» спеціальне розслідування нещасного випадку, під час якого загинуло 5 і більше осіб, проводиться комісією зі спеціального розслідування, призначеною наказом:

- а) керівника органів внутрішніх справ України;
- б) Міністерства освіти і науки України;
- в) керівника органу управління освітою;
- г) Міністерства з надзвичайних ситуацій.

186. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» до складу комісії зі спеціального розслідування групового нещасного випадку, у разі загибелі 5 і більше осіб або травмування 10 і більше осіб, входять:

- а) керівник навчального закладу, представник педагогічного колективу, представник батьківського комітету;
- б) заступник керівника навчального закладу, представник служби охорони праці закладу, представник профспілкового комітету навчального закладу;
- в) представник служби охорони праці закладу, представник педагогічного колективу, представник батьківського комітету;
- г) керівник органу управління освітою, керівник навчального закладу, начальник служби охорони праці, представник профспілки.

187. Згідно «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» спеціальне розслідування нещасного випадку, під час якого загинуло від 1 до 4 осіб або травмовано до 10 осіб, проводиться комісією зі спеціального розслідування, призначеною наказом:

- а) керівника органів внутрішніх справ України;
- б) Міністерства освіти і науки України;
- в) керівника органу управління освітою;
- г) Міністерства з надзвичайних ситуацій.

188. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, керівник підприємства, закладу, установи,

одержавши повідомлення про нещасний випадок, організовує його розслідування комісією, до складу якої включаються:

- а) власник підприємства, спеціаліст служби охорони праці підприємства, керівник служби охорони праці підприємства
- б) спеціаліст служби охорони праці підприємства, головний спеціаліст структурного підрозділу, представник профспілкової організації підприємства
- в) власник підприємства, керівник служби охорони праці підприємства, представник профспілкової організації підприємства
- г) спеціаліст служби охорони праці підприємства, керівник структурного підрозділу, представник відповідного штабу цивільної оборони

189. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, у разі настання нещасного випадку з фізичною особою-підприємцем чи особою, що забезпечує себе роботою самостійно, розслідування організовує Фонд за місцем настання нещасного випадку, який утворює комісію до складу якої включаються:

- а) представник закладу державної санітарно-епідеміологічної служби, представник лікувально-профілактичного закладу, представник роботодавця, представник профспілкової організації підприємства;
- б) спеціаліст служби охорони праці підприємства, представник Фонду державного соціального страхування, представник профспілкової організації підприємства
- в) представник Фонду, представники райдержадміністрації, представник профспілкової організації, членом якої є потерпілий;
- г) спеціаліст служби охорони праці підприємства, керівник структурного підрозділу, представник відповідного штабу цивільної оборони

190. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, примірник акту розслідування нещасного випадку на виробництві за формою Н-5 разом із актом за формою Н-1 або Н-5, а також із матеріалами розслідування, підлягає зберіганню на підприємстві, працівником якого є (був) потерпілий, протягом:

- а) 25 років
- б) до кінця видужування потерпілого
- в) 45 років
- г) часу, визначеного комісією

191. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, акт за формою Н-5 складається у випадку, якщо нещасний випадок стався із працівником під час:

- а) виконання трудових (посадових) обов'язків

- б) ліквідації аварій, пожеж та наслідків стихійного лиха на виробничому об'єкті підприємства
- в) проїзду на роботу чи з роботи на транспорті підприємства
- г) використання працівниками в особистих цілях транспортних засобів закладу без дозволу власника

192. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, про кожний нещасний випадок потерпілий або свідок нещасного випадку повинні негайно повідомити:

- а) роботодавця;
- б) начальника служби охорони праці підприємства;
- в) безпосереднього керівника робіт;
- г) голову профспілкового комітету підприємства.

193. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, про нещасний випадок чи аварію на підприємстві роботодавцю зобов'язані повідомити:

- а) потерпілий або особа, яка представляє його інтереси;
- б) начальник служби охорони праці підприємства;
- в) безпосередній керівник робіт зміни чи інша посадова особа;
- г) голова профспілкового комітету підприємства.

194. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, до складу комісії з розслідування нещасного випадку не може включатися :

- а) керівник структурного підрозділу підприємства, на якому стався нещасний випадок;
- б) начальник служби охорони праці підприємства;
- в) керівник робіт, який безпосередньо відповідає за стан охорони праці на робочому місці;
- г) представник первинної організації профспілки, членом якої є потерпілий.

195. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, до складу комісії з розслідування нещасного випадку не включається :

- а) керівник структурного підрозділу підприємства, на якому стався нещасний випадок;
- б) начальник служби охорони праці підприємства;
- в) потерпілий або особа, яка представляє його інтереси;
- г) представник первинної організації профспілки, членом якої є потерпілий.

- 196. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, факт ушкодження здоров'я внаслідок нещасного випадку встановлює і засвідчує:**
- а) комісія з розслідування нещасного випадку на підприємстві;
  - б) лікар швидкої допомоги, який прибув на місце пригоди;
  - в) лікар медичного пункту підприємства на якому стався нещасний випадок з працівником;
  - г) лікувально-профілактичний заклад, який лікував потерпілого.
- 197. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, нещасний випадок, що стався на підприємстві з працівником іншого підприємства під час виконання ним завдання в інтересах свого підприємства, розслідується:**
- а) комісією, утвореною підприємством, на якому стався нещасний випадок;
  - б) комісією, утвореною підприємством, працівником якого є потерпілий;
  - в) комісією, утвореною територіальним органом Держгірпромнагляду;
  - г) комісією, утвореною головним санітарним лікарем області чи міста.
- 198. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, головний державний санітарний лікар області або міста, одержавши повідомлення за формою П-3, протягом трьох днів утворює комісію з проведення розслідування причин виникнення професійного захворювання, до складу якої входять:**
- а) спеціаліст служби охорони праці підприємства, представник Фонду за місцезнаходженням підприємства, представник профспілкової організації підприємства
  - б) представник закладу державної санітарно-епідеміологічної служби, представник лікувально-профілактичного закладу, представник роботодавця, представник профспілкової організації підприємства;
  - в) посадова особа територіального органу Держнаглядохоронпраці, представник робочого органу виконавчої дирекції Фонду, керівник служби охорони праці підприємства, представник профспілкової організації підприємства
  - г) представник Фонду, представники райдержадміністрації, представник профспілкової організації, членом якої є потерпілий
- 199. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, забезпечення комісії з розслідування причин професійного захворювання транспортними засобами і засобами зв'язку,**

необхідними засобами друкування, тиражування і оформлення матеріалів розслідування покладається на:

- а) представників потерпілого;
- б) роботодавця;
- в) Держгірпромнагляд;
- г) Фонд державного соціального страхування;

200. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, комісія з розслідування причин виникнення професійного захворювання за результатами розслідування складає акт проведення розслідування причин виникнення професійного захворювання за формою:

- а) П-1;
- б) П-2;
- в) П-4;
- г) П-5;

201. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, розслідування випадку професійного захворювання проводиться комісією з розслідування протягом:

- а) 3-х днів;
- б) 5-ти днів;
- в) 2-х тижнів;
- г) 1-го місяця.

202. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, акт за формою П-4 разом з матеріалами розслідування зберігається на підприємстві, протягом:

- а) 25 років;
- б) 55 років;
- в) 45 років;
- г) строку, необхідного для здійснення профзаходів.

203. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, спеціальне розслідування групового нещасного випадку, під час якого загинуло від 2 до 4 осіб, проводиться спеціальною комісією, яка призначається:

- а) наказом роботодавця підприємства де стався груповий нещасний випадок;
- б) наказом Держнаглядохоронпраці;
- в) розпорядженням місцевої держадміністрації за погодженням з відповідними органами держнагляду і МНС;
- г) розпорядженням органу управління освітою.

204. Згідно «Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232, в разі виникнення на підприємстві нещасного випадку зі смертельним наслідком розслідування причин його

виникнення здійснюється комісією зі спеціального розслідування, до складу якої включаються:

- а) спеціаліст служби охорони праці підприємства, головний спеціаліст структурного підрозділу, представник профспілкової організації підприємства
- б) представник установи державної санітарно-епідеміологічної служби, представник лікувально-профілактичного закладу, що обслуговують підприємство, представник профспілкової організації підприємства
- в) посадова особа територіального органу Держнаглядохоронпраці, представник робочого органу виконавчої дирекції Фонду, керівник служби охорони праці підприємства, представник профспілкової організації підприємства
- г) спеціаліст служби охорони праці підприємства, керівник структурного підрозділу, представник відповідного штабу цивільної оборони

205. Згідно «Порядку проведення розслідування та обліку нещасних випадків не виробничого характеру» в разі виникнення нещасного випадку не виробничого характеру розслідування причин його виникнення здійснюється комісією, до складу якої включаються:

- а) представник районної держадміністрації, представник Фонду соціального страхування, представники органів охорони здоров'я, освіти, експерти страхової компанії
- б) представник установи державної санітарно-епідеміологічної служби, представник лікувально-профілактичного закладу, що обслуговують підприємство, представник профспілкової організації підприємства
- в) посадова особа територіального органу Держнаглядохоронпраці, представник робочого органу виконавчої дирекції Фонду, керівник служби охорони праці підприємства, представник профспілкової організації підприємства
- г) спеціаліст служби охорони праці підприємства де працює потерпілий, представник Фонду державного соціального страхування, представник профспілкової організації цього підприємства

206. Згідно «Порядку проведення розслідування та обліку нещасних випадків не виробничого характеру» до нещасних випадків не виробничого характеру належать нещасні випадки отримані працівником:

- а) у період підготовки до роботи та приведення в порядок після закінчення роботи знарядь виробництва;
- б) внаслідок стихійного лиха, участі у культурно-масових заходах, контакту з тваринами, виконання донорських функцій;
- в) у період використання власного транспорту в інтересах підприємства з дозволу роботодавця;
- г) у період ліквідації аварії на виробничих об'єктах і транспортних засобах, що використовуються підприємством;

- 207. Згідно «Порядку проведення розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру» за результатами розслідування нещасного випадку невиробничого характеру або технічного розслідування причин виникнення аварії, пов'язаної з використанням газу в побуті, складається акт за формою:**
- а) Н-1;   б) П-4;   в) НТ;   г) Н-5;
- 208. Згідно «Порядку проведення розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру» розслідування нещасного випадку невиробничого характеру проводиться протягом:**
- а) трьох календарних днів після утворення комісії;
б) п'яти календарних днів після утворення комісії;
в) десяти календарних днів після утворення комісії;
г) тридцяти календарних днів після утворення комісії.
- 209. Згідно зі статтею 6 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» фізична особа, на користь якої здійснюється страхування - це:**
- а) застрахована особа;   б) страхувальник;   в) страховик;   г) страховий експерт.
- 210. Згідно зі статтею 6 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» страхувальник - це:**
- а) фізична особа, на користь якої здійснюється страхування;
б) роботодавець, а в окремих випадках застрахована особа;
в) Фонд соціального страхування від нещасних випадків;
г) працівник потенційно небезпечного підприємства.
- 211. Згідно зі статтею 6 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» страховик - це:**
- а) фізична особа, на користь якої здійснюється страхування;
б) роботодавець, а в окремих випадках застрахована особа;
в) Фонд соціального страхування від нещасних випадків;
г) працівник потенційно небезпечного підприємства.
- 212. Згідно зі статтею 6 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» суб'єктами страхування від нещасного випадку є:**
- а) страховий експерт з охорони праці;
б) застраховані громадяни, страхувальники, страховик;
в) Фонд соціального страхування від нещасних випадків;
г) життя, здоров'я та працездатність застрахованого.
- 213. Згідно зі статтею 6 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» об'єктами страхування від нещасного випадку є:**
- а) страховий експерт з охорони праці;
б) застраховані громадяни, страхувальники, страховик;
в) Фонд соціального страхування від нещасних випадків;
г) життя, здоров'я та працездатність застрахованого.

214. Згідно зі статтею 13 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» страховий ризик - це:

- а) нещасний випадок на виробництві, що спричинив застрахованому професійно зумовлену травму за визначених обставин;
- б) обставини, внаслідок яких може статися страховий випадок;
- в) професійне захворювання працівника виявлене у період коли потерпілий не перебував у трудових відносинах з підприємством на якому захворів;
- г) нещасний випадок, що стався внаслідок порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці застрахованою особою.

215. Згідно зі статтею 17 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» до складу правління Фонду соціального страхування від нещасних випадків включаються:

- а) представники Кабміну, Держгірпромнагляду та Міністерства Праці України;
- б) представники держави, застрахованих осіб і роботодавців;
- в) представники обласних держадміністрацій, виконкомів міських рад та об'єднань роботодавців;
- г) представники Міжнародної Організації Праці, Європейського Союзу та Міністерства Праці України.

216. Згідно зі статтею 23 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» виконання статутних функцій та обов'язків Фонду соціального страхування від нещасних випадків покладається на:

- а) правління Фонду;
- б) виконавчу дирекцію Фонду;
- в) страхових експертів з охорони праці;
- г) виконавчий орган правління Фонду.

217. Згідно зі статтею 30 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» ступінь втрати працездатності потерпілим устанавлюється:

- а) лікувально-профілактичним закладом за місцем проживання потерпілого;
- б) виключно лікарсько-консультаційною комісією;
- в) пенсійним фондом за участю Фонду соціального страхування;
- г) медико-соціальною експертною комісією за участю Фонду соціального страхування.

218. Згідно зі статтею 47 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» розмір страхових внесків підприємства залежить від:

- а) рівня заробітної платні працівників підприємства;
- б) рівня прибутку власника підприємства;
- в) встановленого для підприємства класу професійного ризику;
- г) положень визначених колективним договором підприємства.

- 219. Речовини та матеріали, які здатні до самозаймання в повітрі від джерела запалювання, але після його вилучення не здатні до самостійного горіння, називають:**
- а) горючими
  - б) важко горючими
  - в) негорючими
  - г) вибухонебезпечними
- 220. Речовини та матеріали, які здатні до самозаймання, а також займання від джерела запалювання і самостійного горіння після його вилучення, називають:**
- а) горючими
  - б) важко горючими
  - в) негорючими
  - г) вибухонебезпечними
- 221. Вкажіть правильні твердження. До хімічних речовин, що здатні самозайматися при взаємодії з водою належать:**
- а) глюконат кальцію
  - б) карбід
  - в) сірчана кислота
  - г) калій
- 222. Горіння більшості речовин стає неможливим при:**
- а) вмісті кисню в повітрі в межах 18-20%;
  - б) вмісті кисню в повітрі більше 15%;
  - в) вмісті кисню в повітрі менше 14%;
  - г) вмісті кисню в повітрі в межах 14-16%.
- 223. Не належать до первинних засобів пожежогасіння:**
- а) вогнегасники
  - б) ящики з піском
  - в) спринклерні установки
  - г) гаки, сокири, ломи
- 224. найдешевша вогнегасна речовина, яка має найбільшу теплоємність і є придатною для гасіння більшості горючих речовин:**
- а) азот
  - б) діоксид вуглецю
  - в) вода
  - г) мінеральні солі
- 225. Палаюче електрообладнання, що знаходиться під напругою можна загасити:**
- а) залити водою;
  - б) пінним вогнегасником;
  - в) вуглекислотним вогнегасником;
  - г) водними розчинами солей.
- 226. Вкажіть правильні твердження. Воду не можна гасити:**
- а) бензин, гас;
  - б) електрообладнання;
  - в) спирти;
  - г) тверді горючі речовини.
- 227. Згідно з «Правилами пожежної безпеки в Україні», забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ та організацій покладається на:**
- а) Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій;
  - б) їх керівників і уповноважених ними осіб, якщо інше не передбачено відповідним договором;
  - в) центральні органи виконавчої влади в галузі пожежної безпеки;
  - г) їх працівників та уповноважених ними осіб щодо питань охорони праці.
- 228. Згідно з «Правилами пожежної безпеки в Україні», у разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожний громадянин зобов'язаний негайно**

повідомити про це телефоном пожежну охорону. При цьому необхідно назвати:

- а) своє прізвище та ім'я, рік народження, домашню адресу, адресу об'єкту де сталася пожежа, вірогідні причини розвитку пожежі;
- б) адресу та телефон об'єкту де сталася пожежа, вірогідні причини розвитку пожежі та прізвища винних у цьому працівників;
- в) місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, своє прізвище та ім'я, посаду, дату народження, номер мобільного телефону;
- г) адресу об'єкта де сталася пожежа, кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, своє прізвище.

229. Відповідно до «Правил пожежної безпеки в Україні», у приміщенні, яке має один евакуаційний вихід, дозволяється одночасно розміщувати (дозволяється перебування):

- а) не більше 20 осіб; б) не більше 35 осіб; в) не більше 50 осіб; г) не більше 100 осіб.

230. Відповідно до «Правил пожежної безпеки в Україні», двері на шляхах евакуації людей із приміщень повинні відчинятися:

- а) не важливо в яку сторону;
- б) в напрямку входу у будівлю (приміщення);
- в) по чергово: одні в напрямку входу, наступні - виходу;
- г) в напрямку виходу з будівель (приміщень).

231. Відповідно до «Правил пожежної безпеки в Україні», працівники, зайняті на роботах з підвищеною пожежною небезпекою мають проходити перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з пожежної безпеки:

- а) 1 раз на 6 місяців;
- б) 1 раз на рік;
- в) 1 раз на 3 роки;
- г) 1 раз на 3 місяці.

232. Згідно з «Правилами пожежної безпеки», особи, які суміщають професії, проходять навчання, інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки:

- а) тільки з їхніх основних професій;
- б) тільки з їхніх професій за сумісництвом;
- в) як з їхніх основних професій, так і з професій за сумісництвом;
- г) тільки з тих професій де існують більш небезпечні умови праці.

233. Згідно із «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», відповідальність за пожежну безпеку закладів, установ та організацій несуть:

- а) учасники навчально-виховного процесу;
- б) їх керівники і уповноважені ними особи;
- в) технічний персонал закладу, установи чи організації;
- г) науково-педагогічні працівники.

- 234. Згідно із «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», вибухопожежонебезпечні приміщення у багатоповерхових будівлях повинні розміщуватися:**
- а) у центрі будівлі на верхньому поверсі ;
  - б) поблизу зовнішніх стін нижніх поверхів;
  - в) поблизу зовнішніх стін верхніх поверхів;
  - г) у центрі будівлі на нижньому поверсі.
- 235. Згідно із «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», не дозволяється розміщення лабораторій із використанням вибухо- та пожежонебезпечних процесів:**
- а) на верхньому поверсі;
  - б) на першому поверсі;
  - в) у підвальних приміщеннях;
  - г) у цокольних приміщеннях.
- 236. Відповідно до «Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», двері навчальних аудиторій повинні відчинятися:**
- а) не важливо в яку сторону;
  - б) в напрямку входу у будівлю (приміщення);
  - в) почергово: одні в напрямку входу, наступні - виходу;
  - г) в напрямку виходу з будівель (приміщень).
- 237. Згідно із «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», внутрішні пожежні крани мають піддаватися технічному обслуговуванню і перевірятися на працездатність не рідше:**
- а) одного разу на шість місяців;
  - б) одного разу на рік;
  - в) одного разу на два роки;
  - г) одного разу на три місяці.
- 238. Згідно із «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», перевірку пожежних рукавів слід здійснювати шляхом пуску води під тиском не рідше:**
- а) одного разу на шість місяців;
  - б) одного разу на рік;
  - в) одного разу на два роки;
  - г) одного разу на три місяці.
- 239. Згідно із «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», під час пожежі у будівлі евакуюють у першу чергу:**
- а) вчителів та вихователів;
  - б) дівчаток та жінок;
  - в) дітей старшого віку;
  - г) дітей молодшого віку та хворих.
- 240. Згідно із «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», під час пожежі у будівлі евакуацію починають із:**
- а) приміщень у яких виникла пожежа;
  - б) приміщень, що найбільш віддалені від пожежі;
  - в) із приміщень бібліотеки та архіву;
  - г) із кабінетів фізики та хімії.

- 241. Згідно із «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», керівник закладу, установи, організації повинен повідомити пожежну охорону про дату і місце проведення новорічної ялинки:**
- а) за 10 днів до початку святкування;
  - б) за 15 днів до початку святкування;
  - в) за 20 днів до початку святкування;
  - г) за місяць до початку святкування.
- 242. Згідно з «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», особи, які суміщають професії, проходять навчання, інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки:**
- а) тільки з їхніх основних професій;
  - б) тільки з їхніх професій за сумісництвом;
  - в) як з їхніх основних професій, так і з професій за сумісництвом;
  - г) тільки з тих професій де існують більш небезпечні умови праці.
- 243. Згідно з «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», за призначенням та часом проведення протипожежні інструктажі поділяються на**
- а) початковий, поточний, черговий, заключний, позачерговий;
  - в) вступний, первинний, повторний, позаплановий, цільовий,
  - б) державний, соціальний, об'єктовий, регіональний, місцевий;
  - г) короткочасний, довготривалий, місячний, кварталний, річний.
- 244. Згідно з «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», організація своєчасного і якісного проведення спеціального навчання, інструктажів та перевірки знань з пожежної безпеки в установі, закладі і організації покладається на:**
- а) керівника установи, закладу чи організації;
  - б) заступника керівника закладу,
  - в) завгоспа установи, закладу чи організації;
  - г) викладача дисципліни «Безпека життєдіяльності».
- 245. Згідно з «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», цільовий протипожежний інструктаж проводиться:**
- а) з учнями і студентами в навчальних закладах перед початком навчання;
  - б) з учнями (студентами) під час виробничої практики (навчання) в учбових майстернях чи лабораторіях;
  - в) у разі зміни технологічного процесу, застосування нового або заміни чи модернізації існуючого пожежонебезпечного устаткування;
  - г) у разі організації масових заходів з учнями та дітьми дошкільного віку.
- 246. Згідно з «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», повторний протипожежний інструктаж проводиться на робочому місці з усіма працівниками не менш як:**
- а) 1 раз на 6 місяців;
  - б) 1 раз на рік;
  - в) 1 раз на 3 роки;
  - г) 1 раз на 5 років.

- 247. Згідно з «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти», учні (студенти), під час виробничої практики (навчання), а також перед проведенням з ними практичних занять в учбових майстернях, лабораторіях повинні проходити:**
- а) вступний інструктаж;
  - б) первинний інструктаж;
  - в) позаплановий інструктаж;
  - г) цільовий інструктаж.
- 248. Згідно з «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», на вимогу державних інспекторів з пожежного нагляду, якщо виявлене незадовільне знання працівниками правил пожежної безпеки на робочому місці, проводиться:**
- а) вступний інструктаж;
  - б) повторний інструктаж;
  - в) позаплановий інструктаж;
  - г) цільовий інструктаж.
- 249. Згідно з «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», до об'єктів підвищеної пожежонебезпеки належать:**
- а) приміщення бібліотек та архівів навчальних закладів;
  - б) лекційні аудиторії закладів освіти;
  - в) кабінет директора (ректора) навчального закладу;
  - г) кабінет практичного психолога у навчальному закладі.
- 250. Згідно з «Правилами пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», відповідальність за протипожежний стан гуртожитків, готелів та будинків підвищеної поверховості, які належать до системи освіти України покладається на:**
- а) начальника служби охорони праці навчального закладу;
  - б) особу, призначену наказом керівника об'єкту;
  - в) керівника навчального закладу;
  - г) голову профспілкового комітету об'єкту.

Видання підготовлено до друку та віддруковано
редакційно-видавничим відділом КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР»
Зам. № 1572 Тираж 100 пр.
18003, Черкаси, вул. Бидгощська, 38/1